Pismo nie jest datowane naprzód.

ROK XVI. Nr. 59 (4735) WILNO, wtorek 28 lutego 1939 r. Cena 15 gr

KURJER WILEŃSKI

Nowogródzki, Grodzieński, Suwalski, Poleski i Wołyński

Ile Sowiety straciły ludności

Paryż, w lutym

Prasa w Europie w tak zwanych krajach demokratycznych bardzo chętnie deklamuje o swojej niezależności i chętnie się przeciwstawia prasie totalitarnej, która jak wiadomo podaje do wierzenia to, co się agencji urzędowej spodoba. Jest to obłuda. Nie ma chyba bardziej „totalistycznej" prasy, niż francuska, albo amerykańska. Kilka niezależnych, uciskanych przez władze pism ideowych w tych krajach dokazuje cudów sprytu, żeby zasięgnąć innych informacyj, niż podanych w sosie á la Havas. Jeśli natomiast u nas prasa sprawia czasem wrażenie prasy totalistycznej, to wcale nie dlatego, jak na to lubimy narzekać, że kaganiec prasowy uniemożliwia nam poruszać tematy interesujące, tylko dlatego, że idąc drogą słabego oporu ograniczamy się do wiadomości patowych. Na tym miejscu pisałem już kilkakrotnie, że popełniamy olbrzymi błąd, okazując w naszych pismach znikome zainteresowanie sąsiadami. Polak zazwyczaj dopiero przy okazji konfliktów międzynarodowych dowiaduje się coś nie coś o Czechach, Litwie itd. Czyż posiadamy dokładne, powszechne dla polskiej prasy wiadomości o życiu w Prusach Wschodnich, na Łotwie, w nieszczęsnej Rumunii, o Czechach znów przestaliśmy pisać. A już najmniejszym chyba zainteresowaniem darzymy naszego wschodniego sąsiada, tak modnego u nas przed kilku laty.

A szkoda. Dzieją się bowiem w Rosji Sowieckiej nadal rzeczy niesamowite. Giną tam ludzie masami, znacznie więcej, niż w jakimkolwiek faszystowskim, burżuazyjnym kraju (czy te przymiotniki nie są już tak samo przestarzałe i nie trącą muszką, jak Stany Generalne?).

Wiadomo, że Sowiety to jedna szósta globu, kraj nieobliczalnych możliwości, kolos niesamowity. Doniedawna, jeszcze w 1926 r. przyrost zaludnienia wynosił 20 pro mille był największy w Europie. W pierwszych latach czwartego dziesiątka bieżącego stulecia bolszewicy obliczali swój przyrost na trzy miliony rocznie. Oto co pisze o tym „Angriff":

„Spis ludności w r. 1926, przeprowadzony na sposób mniej lub więcej europejski, wykazał 147 milionów zaludnienia a przyrost roczny określił na trzy miliony. Oznaczało to, iż w 1937 r. ilość ludności w Związku powinna była osiągnąć cyfrę 183 mil. ludzi".

W roku 1937 przeprowadzano spis ludności. Rozgłos jaki nadano temu spisowi był spreparowany podług najlepszych wzorów tradycyjnej sowieckiej reklamy. Niestety cisza, jaka zapanowała po jego wynikach, była więcej niż zastanawiająca. Z kilku gazet sowieckich mogliśmy się dowiedzieć, że rozstrzelano większą niż zwykle ilość „wrogów ludu". Wróćmy do cytaty z „Angrifu". „Rezultatów spisu z 1937 r. nigdy nie ogłoszono. Cyfra 183 milionów ludzi okazała się mrzonką... Podług znawców ilość rozstrzelanych i tych, którzy zginęli na przymusowych robotach, wynosi około 15 milionów. Kolektywizacją gu ostatnich 10 lat co najmniej 30 dzi. W tym samym czasie przyrost znacznie się obniżył"...

Skromnie licząc, Rosja straciła w ciągu ostatnich 10 lat conajmniej 30 milionów ludzi. „Rozeszli się" gdzieś.

(Dokończenie na str. 2)

cnö.

Anglia i Francja uznały rząd gen. Franco de jure

Francja zobowiązała się zwrócić zdeponowany majątek

LONDYN. (PAT.) Premier Chamberlain oświadczył wczoraj po południu w Izbie Gmin że rząd W. Brytanii uchwalił uznać de jure rząd gen. Franco.

PARYŻ. (PAT.) Agencja Havasa komunikuje: Rada Ministrów jednogłośnie postanowiła uznać hiszpański rząd narodowy de jure.

LONDYN. (PAT.) Deklaracja premiera Chamberlaina w sprawie uznania hiszpańskiego rządu narodowego została powitana oklaskami przez większość izby. Premier Chamberlain oznajmił, iż decyzja ta zapadła w ciągu weekendu, że uznanie następuje bez żadnych warunków i że dziś w tej sprawie odbędzie się debata parlamentarna.

BURGOS. (PAT.) Zostali mianowani konsulowie hiszpańskiego rządu narodowego w Marsylii, Bordeaux i Bayonne.

BURGOS. (PAT.) Agent brytyjski przy rządzie gen. Franco Robert Hedgsen odwiedził o godz. 15 ministra spraw zagr. Hiszpanii narodowej Jordana i zakomunikował mu formalnie o decyzji swego rządu uznania de jure rządu narodowego w Hiszpanii. Równocześnie Hedgsen poprosił o agrement dla siebie jako charges d'affaires do czasu mianowania ambasadora.

PARYŻ. (PAT.) Oficjalny komunikat Ministerstwa Spraw Zagr. w sprawie wizyty senatora Berarda w Hiszpanii głosi: „Serdeczna wymiana poglądów między ministrem Jordana a sen. Berardem pozwoliła obu stronom dojść do porozumienia. Rząd francuski wyraził gotowość ułatwienia ponownego sprowadzenia do Hiszpanii hiszpańskiego majątku narodowego. Oba rządy raz jeszcze dały wyraz wspólnej woli ustalenia między obu krajami przyjaznych stosunków dobrego sąsiedztwa".

Identyczny komunikat został ogłoszony w Burgos.

Azana opuścił Paryż

PARYŻ. (PAT.) O godz. 22.20 Azana opuścił Paryż, udając się pociągiem z dworca liońskiego do Colonge. Azanie towarzyszy jego szwagier Rivas Cheriff. Na dworcu Azanę żegnał przedstwiciel Ministerstwa Spraw Zagranicznych i ambasador hiszpański w Paryżu.

Azana odmówił dziennikarzom wszelkich wywiadów.

BELLEGARDE. (Pat.) Azana przybył na stację kolejową Bellegarde, skąd udał się samochodem do Colonge Sous Sales.

COLLONGES. (PAT.) Towarzyszący Azanie szwagier jego Fivas Cheriff oświadczył przedstawicielom prasy, że Azana nie zgłosił ustąpienia ze stanowiska prezydenta Hiszpanii.

Zgon wdowy po Leninie

MOSKWA. (PAT.) Wczoraj o godz. 6.15 rano zmarła wdowa po Leninie Nadieżda Krupskaja.

Litwa uznaje rząd gen. Franco

KOWNO. (PAT.) Rząd litewski postanowił uznać hiszpański rząd narodowy.

Znowu przesilenie w Belgii

BRUKSELA. (PAT.) O godz. 16 rozpoczęło się posiedzenie Rady Ministrów pod przewodnictwem Pierlota w celu omówienia sytuacji, jaka powstała wobec odmowy socjalistów udzielenia poparcia projektom ministra finansów, a w szczególności zamiarom rządu zredukowania poborów urzędniczych o 5 procent. Poza tym socjaliści kategorycznie sprzeciwiali się wszelkim tendencjom deflacyjnym.

Obrady gabinetu zakończyły się decyzją zgłoszenia dymisji całego rządu.

Niedyspozycje Pana Prezydenta R. P.

WARSZAWA. (PAT.) Pan Prezydent, który od paru dni niedomagał, nie mógł wczoraj opuścić łóżka skutkiem niedyspozycji przewodu pokarmowego. Wobec orzeczenia lekarzy, że stan ten może potrwać kilka dni, audiencje wyznaczone w bieżącym tygodniu zostały odwołane.

Goście włoscy w Białowieży

WARSZAWA. (PAT.) Wczoraj o godz. 11.30 p. minister spraw zagranicznych Włoch, hr. Ciano, złożył na Włoskim Cmentarzu Wojskowym w Młocinach wieniec na grobie żołnierzy włoskich, poległych w czasie wojny światowej.

Z cmentarza min. hr. Ciano wraz z otaczającymi go osobami udał się do państwowych zakładów lotniczych na Okęciu, gdzie w towarzystwie wyższych oficerów dowództwa lotnictwa, z gen. Rayskim na czele, zwiedził zakłady oprowadzany przez dyrektorów PZL.

Na zakończenie kpt. Orliński zademonstrował głościom włoskim najnowszy bombowiec polski „Łoś", dokonując szeregu akrobatycznych ewolucyj.

O godz. 13 min. hr. Ciano wraz z otaczającymi go osobami udał się z wizytą do pułku lotniczego na Okęciu, gdzie oczekiwali p. minister spr zagr. J. Beck, grono wyższych urzędników Ministerstwa Spr. Zagr. oraz oficerowie pułku lotniczego

O godz. 13.30 w kasynie pułku lotniczego na Okęciu gen. Rayski, w imieniu wojsk lotniczych podejmował pana ministra hr. Ciano, ministra Becka oraz towarzyszące ministrowi Ciano osoby śniadaniem.

O godz. 16.46 minister spraw zagranicznych Włoch hr. Ciano z małżonką oraz minister J. Beck z małżonką odjechali do Białowieży, gdzie odbędzie się polowanie.

Jednocześnie odjechały osoby, towarzyszące ministrowi hr. Ciano w podróży do Polski.

Polski lot N. YORK—WARSZAWA

NOWY JORK (Pat). Bezpośredniego przelotu Nowy Jork — Warszawa zamierza dokonać latem roku bieżącego Stanisław Kłuzek, 28-letni Polak amerykański, zamieszkały w Springfield stanu Illincis.

Według informacyj prasy nabył on już dwumotorowy samolot, który nazwał „Abraham Lincoln".

Nowe zajścia w Gdańsku

Rząd polski zażądał zawieszenia wykładów na Politechnice Gdańskiej

WARSZAWA. (PAT.) W dniu wczorajszym w gmachu Politechniki Gdańskiej ponownie studenci polscy zostali napadnięci przez umundurowanych studentów niemieckich w przeważającej liczbie.

Kilku studentów Polaków zostało zatrzymanych przez policję gdańską, lecz w popołudniowych godzinach na skutek interwencji zastępcy komisarza generalnego R. P. zostali oni zwolnieni.

Komisariat Generalny R. P. bada przebieg wypadków, zwracając szczególną uwagę na zachowanie policji gdańskiej, gdyż w razie bezczynności władz rząd polski musiałby wyciągnąć z tego konsekwencje.

Rząd Polski zażądał nadto zawieszenia wykładów na Politechnice Gdańskiej.

„Kontrrewolucjoniści" w wieku 9—12 lat

Rzeczywistość sowiecka w świetle procesów sądowych

MOSKWA. (PAT.) W Kuźniecku-Leninsku (obwód nowosybirski) toczy się proces przeciwko szefowi lokalnego NKWD, dwom funkcjonarjuszom i prokuratorowi oskarżonym o wytaczanie procesów młodzieży szkolnej w wieku od 9 do 12 lat o kontrrewolucję.

Liczba dzieci oskarżonych o te niewiarygodne i fantastyczne przestępstwa wynosiła 160.

Jeden z uczniów 10-letni chłopiec oskarżony został o to, że stał na czele organizacji kontrrewolucyjnej.

Przewiduje się, że oskarżeni skazani zostaną na karę śmierci.

Sejm uchwalił budżet Państwa

WARSZAWA (Pat). Na wczorajszym plenarnym posiedzeniu Sejmu przyjęto bez dyskusji w trzecim czytaniu ustawę skarbową z preliminarzem budżetowym na rok 1939—40.

Marszałek stwierdził, że budżet został przez Sejm uchwalony w terminie ustalonym przez Konstytucję.

Następnie zostały przyjęte wszystkie rezolucje proponowane przez komisję budżetową, m. in. w sprawie zwrócenia specjalnej uwagi na potrzeby kulturalne Wilna oraz niektóre rezolucje zgłoszone przez posłów.

Następne posiedzenie odbędzie się 2 marca o godz. 10. Na porządku dziennym sprawozdanie komisji inwestycyjnej o rządowym projekcie ustawy o dotacjach na rzecz Funduszu Obrony Narodowej i o inwestycjach z funduszów państwowych.

Zamach bombowy w Kijowie

Zginęły 3 osoby. — Liczne aresztowania

WARSZAWA (tel. wł.) Z Kijowa donoszą:

Dworzec główny stał się wczoraj widownią krwawego zamachu bombowego. Bomby rozszarpały dwóch funkcjonariuszów sekretariatu Ukraińskiej Partii Komunistycznej.

Ofiarą bomb padł także wykonawca zamachu. Zwłok jego dotychczas nie zidentyfikowano.

W Kijowie dokonano licznych aresztowań.

Towary włókiennicze za 1½ mil. zł. do Litwy

WARSZAWA (tel. wł.) Wobec wejścia w życie traktatu handlowego polsko-litewskiego w najbliższych dniach przybywa do Polski grupa kupców z Kowna i Poniewieża dla zakupu towarów włókienniczych polskich na sumę półtora mili. zł.

Wyrok w procesie radiotelegrafisty

MOSKWA (Pat). Na wczorajszej rozprawie sądowej przeciwko radiotelegrafiście Wozniesienskiemu przesłuchano resztę świadków, którzy nic nowego do sprawy nie wnieśli.

Po zamknięciu przewodu sądowego zabrał głos prokurator Murgow i obrońca Kommodow.

Prokurator zakwalifikował przestępstwa Wozniesienskiego zgodnie z aktem oskarżenia, jako szkodliwe i kontrrewolucyjne i domagał się dla podsądnego surowej kary.

Obrońca Kommodow nie negując samych przestępstw udawadniał że motywem ich nie były cele kontrrewolucyjne, ani antysowieckie a tylko były one reakcją psychopaty na rzekomo wyrządzoną krzywdę usunięcia Wozniesienskiego ze stanowiska radiotelegrafisty.

MOSKWA. (PAT.) Radiotelegrafista Wozniesienski został skazany bezapelacyjnie na 20 lat więzienia.

Nowe starcie sowiecko-japońskie

CHARBIN (Pat). (Mandżukuo). W niedzielę po południu patrol sowiecki w składzie 3 strzelców przekroczył granicą mandżurską w punkcie odległym o 35 km na północ od m. Siufenho (Pogranicznaja). Podczas walki z patrolem japońskim patrol sowiecki stracił 1 zabitego i 1 jeńca.

Angielska propozycja palestyńska wywołała rozgoryczenie wśród Żydów

LONDYN. (PAT.) Plan brytyjski który został oficjalnie zakomunikowany przed południem na konferencji z Arabami, po południu zaś na konferencji z Żydami przedstawia się w sposób następujący:

Przyszłość Palestyny ma się realizować w trzech okresach.

OKRES PIERWSZY PRZEWIDUJE

niezwłoczne mianowanie żydowskich i arabskich ministrów bez teki w liczbie, odpowiadającej stosunkowi ludności Palestyny. Ministrowie ci byliby członkami istniejącej obecnie Rady Wykonawczej oraz Doradczej Rady do Spraw Palestyny. Rada Wykonawcza zostałaby przemianowana na Radę Ministrów, a Rada Doracza na Radę Stanu. W ten sposób **władza w Palestynie spoczywałaby w rękach Rady Ministrów, w której ministrami resortowymi byliby Anglicy, a Arabowie i Żydzi zasiadaliby w charakterze ministrów bez teki,** oraz z tzw. Rady Stanu, w której Arabowie. ze względu na swą liczebność (1 milion ludności), mieliby przewagę nad Żydami, których liczba wynosi 450 tys. W tej Radzie Stanu Wysoki Komisarz brytyjski zachowałby prawo veta.

DRUGI OKRES,

obejmujący 3—5 lat, przewiduje dalsze trwanie tego rodzaju rządu, składającego się z Rady Ministrów i Rady Stanu, w którym jednakże **ministrami resortowymi mogliby być Arabowie lub Żydzi,** przygotowując się w ten sposób do swych przyszłych stanowisk na wypadek wprowadzenia w życie niepodległości Palestyny. W tym drugim okresie zwołana zostałaby konferencja Okrągłego Stołu na wzór indyjskiej konferencji Okrągłego Stołu. Konferencja ta miałaby się zebrać w Londynie pod koniec obecnego roku dla opracowania konstytucji palestyńskiej.

W TRZECIM OKRESIE

nastąpiłoby już utworzenie na mocy opracowanej przez wspomnianą konferencję **konstytucji niepodległego państwa palestyńskiego z zapewnieniem arabskiej większości i z gwarancjami dla żydowskiej mniejszości.** Państwo to byłoby na mocy traktatu związane z Wielką Brytanią, podobnie jak Egipt i Irak. Wielka Brytania otrzymałaby w tym państwie wszelkie ułatwienia, dotyczące baz morskich, lotniczych i wojskowych.

Co do kwestii imigracji i sprzedaży ziemi Żydom plan brytyjski przewiduje, że w ciągu pięciu lat nastąpi **stopniowe zmniejszenie imigracji żydowskiej do Palestyny tak, aby po pięciu latach powstał stały stosunek ludności żydowskiej do arabskiej.**

Co do sprzedaży ziemi Żydom i osiedlania się ich na tej ziemi, Palestyna miałaby być podzielona na trzy strefy: **w jednej byłaby swoboda osiedlania się Żydów, w drugiej osiedlanie to byłoby regulowane, a w trzeciej zabronione.**

*

Te propozycje brytyjskie omawiane były przedwczoraj po południu na posiedzeniu Agencji Żydowskiej. Egzekutywa Agencji Żydowskiej jednogłośnie postanowiła propozycje te odrzucić i określić je jako nie do przyjęcia dla Żydów.

Natomiast wśród Arabów istnieje zadowolenie.

Wyrazem rozgoryczenia, jakie zapanowało w kołach żydowskich, jest fakt, że Żydzi pod wrażeniem tych propozycyj odmówili przyjęcia zaproszenia rządu brytyjskiego na śniadanie, wydane z okazji konferencji palestyńskiej przez ministra Macdonalda.

Sejm odrzucił wniosek gen. Żeligowskiego o ograniczeniu wysokości emerytur

WARSZAWA (tel. wł.).

Wczoraj w czasie trzeciego czytania budżetu i uchwalania rezolucyj, Izba odrzuciła m. in. rezolucję zgłoszoną przez posła gen. Żeligowskiego do budżetu emerytur. Rezolucja ta brzmiała:

„Sejm wzywa rząd do obniżenia emerytur i zaopatrzeń ze skarbu do maksymalnej wysokości 1000 złotych miesięcznie, z wyjątkiem emerytur dla Pana Prezydenta Rzeczypospolitej i panów marszałków Polski".

Interpelacje ukraińskie

WARSZAWA (tel. wł.). Marszałek Sejmu, prof. Makowski nie przyjął wczoraj do laski interpelacji posła PUTKA w sprawie Wojciecha Korfantego.

Przyjęto do laski marszałkowskiej 3 interpelacje posłów ukraińskich: WEŁYKANOWYCZA o liście otwartym 63 obywateli miasta Załośce pow. Zborów do p. premiera w sprawie wydarzeń w tej miejscowości w listopadzie r. b.;

Posła BARANA w sprawie zmuszania prawosławnych w pow. krzemienieckim do zmiany wyznania na katolicyzm;

posła PEŁEŃSKIEGO o karaniu przez starostę w Nadwórnej Ukraińców za wypełnianie kart meldunkowych w języku ukraińskim.

PPS domaga się wyborów w 1939 r.

WARSZAWA (tel. wł.) Rada Naczelna PPS ogłosiła uchwały dwudniowych obrad.

Rada PPS domaga się, aby w najbliższym czasie była przeprowadzona zmiana ordynacji wyborczej, tak, aby jeszcze w roku 1939 mogły się odbyć wybory do izb ustawodawczych i żeby tylko nowy parlament dokonał najważniejszego zadania konstytucyjnego — wyboru Prezydenta Rzeczypospolitej.

W rezolucji poświęconej wyborom samorządowym Rada Naczelna PPS oświadcza, że wybory samorządowe po rzekomym zwycięstwie OZN w wyborach parlamentarnych zadały kłam zjednoczeniu w ramach OZN. Dalsze odsuwanie ludu polskiego od wpływu na państwo, jak głosi rezolucja, osłabiłoby siły wewnętrzne narodu.

Pogrzeb 5 tragicznie zmarłych artylerzystów

Wczoraj odbył się pogrzeb 5 ofiar tragicznego wypadku, jaki miał miejsce podczas ćwiczeń artyleryjskich. Ofiarą tego wypadku padło 5 żołnierzy-artylerzystów. Nazwiska tragicznie zmarłych są następujące: plutonowy **Drągowski** Stanisław, bombardierzy: **Dworakowski** Wincenty, **Iwańczyk** Sergiusz, **Krawczyk** Józef oraz kanonier **Franczak** Stanisław.

Pogrzeb odbył się na cmentarzu Wojskowym. Uprzednio odprawione zostało nabożeństwo żałobne za dusze tragicznie zmarłych na posterunku artylerzystów. Nabożeństwo przy udziale delegacyj wojskowych, dowódców oddziałów oraz tłumów publiczności odprawione zostało w kościele po-Trynitarskim na Antokolu.

Trumny ze zwłokami zmarłych żołnierzy umieszczono w lawetach przybranych w zieleń. Na każdej trumnie spoczywały liczne wieńce. Nieprzeliczone tłumy cywilnej ludności przybyły dla oddania ostatniej posługi zmarłym.

W pogrzebie wzięli udział dowódcy jednostek wojskowych, kompania honorowa, delegacje oddziałów wojskowych oraz kilkutysięczny tłum ludności cywilnej.

Na pożegnanie zmarłych artylerzystów oddana została salwa honorowa. 5 świeżo wyrosłych mogił pokryły wieńce i kwiaty.

Nacz. Jasiński odznaczony za zasługi na polu pracy państwowej

15 bm. wojewoda wileński L. Bociański dokonał dekoracji krzyżem oficerskim orderu Odrodzenia Polski p. naczelnika wydziału społeczno-politycznego Wileńskiego Urzędu Wojewódzkiego Mariana Jasińskiego za zasługi na polu pracy państwowej.

Ostatnie przygotowania do Conclave

CITTA del VATICANO (Pat). W środę dnia 1 marca po południu wszyscy bez wyjątku kardynałowie, biorący udział w wyborach nowego papieża wejdą do Conclave. W Watykanie wszystko jest już przygotowane na przyjęcie 62 purpuratów i ich sekretarzy. Zwraca uwagę skromność pomieszczeń, przygotowanych dla kardynałów.

Cele ich nie różnią się niczym od cel ich sekretarzy i służących i są podobnie urządzone jak cele klasztorne. W każdej z nich znajduje się proste łóżko żelazne i stolik z kałamarzem. Większość okien jest już opieczętowana pieczęciami ołowianymi z napisem „Conclave 1939 r.").

Dziś zostaną przecięte wszystkie druty telefoniczne w tej części Watykanu, która jest przygotowana na Conclave. W środę rano będą zamknięte wszystkie bramy i „Citta della clausula" czyli miasto objęte klauzulą rozpocznie swoje życie.

Bomby w Palestynie

JEROZOLIMA. (PAT.) Komunikat oficjalny stwierdza, iż od wczoraj miało miejsce 14 krwawych incydentów w postaci strzelaniny, bomb itp. Ogółem padło 32 zabitych Arabów, 1 Anglik, zaś rannych zostało 50 Arabów i 2 Żydów. Anglik poległ podczas walki wojsk brytyjskich z partyzantami arabskimi na południe od Jaffy. Partyzanci zostali odparci z ciężkimi stratami.

Ile Sowiety straciły ludności

(*Dokończenie ze str. 1*)

nie wiadomo gdzie, tak jak rozchodzą się pieniądze w rękach rozrzutnego człowieka. Wyniki spisu były zbyt kompromitujące, żeby można je było publikować, ale spis był rozpoczęty i jakieś dane należało przedstawić, choćby dla zagranicy. W chwili obecnej spis ten przygotowuje się na nowo, kształci się komisarzy spisow., poucza się ludność, wszystko w tym celu, ażeby w jakiś sposób zatuszować ogromną wyrwę w ludności. W Ameryce mówi się, że jeden nowy milioner kosztuje nędzę 25.000 ludzi Wydaje się, że w Rosji jeden rozstrzelany generał pociąga za sobą śmierć miliona ludzi.

Nie tylko ludzie wymierają w Sowietach, katastrofalnie zmniejsza się ilość koni. Na niespełna 35 milionów koni w r. 1922, pozostało zaledwie 16 milion. Wielu się wydaje, iż 400.000 tysięcy traktorów z powodzeniem zastępuje pracę wielu koni. Ale nie zapominajmy, że ogromne ilości tych traktorów są nie do użytku, nieraz od razu po wypuszczeniu z fabryki, i że zepsute maszyny zalegają opuszczone pola. Zresztą nawet pół miliona świetnie prosperujących traktorów nie wykona pracy 19 milionów koni. Swoistym humorem owiane są przy tym obszerne sprawozdania „Prawdy" o tym jak jakiś czerwony kozak podarował czerwonemu wojsku trójkę przez siebie wyhodowanych koni.

Jakie mogą być powody tak olbrzymich ubytków? Wiemy już o sławnych białomorskich kanałach i o „lesozagotowkach" (nb. przedwojenna eksploatacja lasów syberyjskich prowadzona metodami indywidualistycznymi wynosiła 7 i pół miliona ton rocznie ilość do której jeszcze nigdy nie dopięła sowiecka eksploatacja za pomocą bezpłatnego robotnika). „Wiener Zeitung" pisze: „Według oficjalnej sowieckiej statystyki w roku 1918 pracowało w górnictwie 24.000 kobiet, w 1936 r. pracowało ich 321.000; w metalurgii ilość wzrosła z 15.000 na 432.000. Na budowlach z 5.000 na 450.000. Ogółem w ciężkim przemyśle zatrudniano 2.600.000 robotnic. Nic dziwnego, że w takich warunkach robotnice Związku Sowieckiego unikają macierzyństwa. W swoim czasie na równi z nowymi ustawami o małżeństwie bolszewicy ogłosili swobodę sztucznych poronień. Ciężkie położenie w ZSRR zmusiło kobiety do częstego korzystania z tego prawa, zarówno w mieście jak i na wsi. Według „Izwiestii" z 12 lipca 1936 r. w samych zaledwie państwowych klinikach ochrony zdrowia zarejestrowano w 1935 r. w miastach prowincjonalnych 575.593 urodzenia i 374.936 poronień, na wsi 242.979 urodzeń i 324,194 poronienia, w Moskwie natomiast 70.000 urodzeń i 155.000 poronień".

Meksykański generał Abelardo Rodriguez, były prezydent Republiki Meksykańskiej pisze w swoich pamiętnikach z podróży po Sowietach: „Najcięższe prace, które we wszystkich cywilizowanych krajach wykonują tylko mężczyźni—w ZSRR są złożone również na kobiety. 40 procent kobiet jest zatrudnionych na najbardziej ciężkich robotach, 60 procent zajęć rolniczych spoczywa na ich barkach. W rezultacie z tak wychwalanego sowieckiego „oswobodzenia kobiety od kuchni" wynikła ich eksploatacja w dziedzinach zabójczych dla organizmu kobiecego".

Czekajmy wyników nowego spisu w Sowietach. Zobaczymy czy stara metoda potiemkinowskich wiosek zatriumfuje raz jeszcze.

ernö.

Rada Naczelna OZN

Wczoraj rozpoczęły się w Warszawie trzydniowe obrady Rady Naczelnej Obozu Zjednoczenia Narodowego. Sesja obecna zajmie się ustaleniem stanowiska i programu prac w zakresie zagadnień kolonialnych, uprzemysłowienia kraju, planowego przygotowania sił fachowych oraz polityki ludnościowej. Obrady zagaił dłuższym przemówieniem szef OZN gen. Stanisław Skwarczyński.

Polsko-słowacka współpraca gospodarcza i kulturalna

BRATYSŁAWA (Pat). W tych dniach odbyły się w Różemberku obrady czynników społecznych polskich i słowackich w sprawie rozszerzenia współpracy polsko-słowackiej na polu gospodarczym i kulturalnym. Obrady te trwały dwa dni i wyniki ich ujęte w szereg konkretnych wniosków, zostały już przedstawione rządowi polskiemu i słowackiemu.

Konferencje działaczy polskich i słowackich będą kontynuowane.

Koncentracja chińskich wojsk

TOKIO (Pat). Agencja Domei donosi o koncentracji 100 dywizyj chińskich na północnym i południowym brzegu rzeki Yangtse.

Na brzegu północnym zajęto umocnione stanowiska przez 30 dywizyj pod dowództwem gen. Li—Tsung—Yena. Ponadto 10 dywizyj chińskich skoncentrowano w obszarze pomiędzy m. Sziczou i m. Iczang, zaś 60 dywizyj na południowym brzegu Yangtse skoncentrowano pomiędzy jeziorami Tungting i Poyang.

Zamach bombowy w Bretanii

PARYŻ (Pat) Agencja Havasa donosi, że w Quimper, głównym mieście departamentu Finistere w Bretanii nastąpił o g. 3,40 nad ranem wybuch bomby naładowanej melinitem. Szkody materialne są znaczne. Na skutek wybuchu wybita została wielka ilość szyb w okolicznych domach. Zamach przypisywany jest autonomistom bretońskim.

Sygnatura: Km. 321/38.

Obwieszczenie

O LICYTACJI NIERUCHOMOŚCI

Komornik Sądu Grodzkiego w Święcianach Stanisław Bazylko, mający kancelarię w Święcianach w gmachu Sądu Grodzkiego na podstawie art. 676 i 679 k. p. c. podaje do publicznej wiadomości, że dnia 31 marca o godz. 11.15 w sali posiedzeń Sądu Grodzkiego w Święcianach odbędzie się sprzedaż nieruchomości w drodze publicznego przetargu położonej w folmarku Wornianka Pierwsza, gm. daugieliskiej, pow. święciańskiego, mającej urządzoną ks. Hip. Nr 8909 w Wydz. Hip. w Wilnie, składającej się z ogólnego obszaru 106 ha 9339 mtr kw. i zabudowań, a należącej do Skrzyneckiego Władysława.

Nieruchomość oszacowana została na sumę zł 9.563, cena zaś wywołania wynosi zł 7.172 gr 25.

Przystępujący do przetargu obowiązany jest złożyć rękojmię w wysokości zł 956 gr 30.

Rękojmię należy złożyć w gotowiźnie abo w takich papierach wartościowych, bądź książeczkach wkładowych instytucyj, w których wolno umieszczać fundusze małoletnich. Papiery wartościowe przyjęte będą w wartości trzech czwartych części ceny giełdowej.

Przy licytacji będą zachowanie ustawowe warunki licytacyjne, o ile dodatkowym publicznym obwieszczeniem nie będą podane do wiadomości warunki odmienne.

Prawa osób trzecich nie będą przeszkodą do licytacji i przysądzenia własności na rzecz nabywcy bez zastrzeżeń jeżeli osoby te przed rozpoczęciem przetargu nie złożą dowodu że wniosły powództwo o zwolnienie nieruchomości lub jej części od egzekucji i że uzyskały postanowienie właściwego sądu nakazujące zawieszenie egzekucji.

W ciągu ostatnich dwóch tygodni przed licytacją wolno oglądać nieruchomość w dni powszednie od godziny 8 do 18 akta zaś postępowania egzekucyjnego można przeglądać w Sądzie Grodzkim w Święcianach, przy ul. Wileńskiej.

UWAGA: Każdy przystępujący do licytacji, winien mieć zezwolenie od Pana Wojewody Wileńskiego na nabycie powyższej nieruchomości.

Dnia 10 lutego 1939r.

Komornik Sądowy **St. Bazylko.**

Wyjechał żywy, wrócił martwy

Mieszkaniec wsi Bujaniszki, gm. rzeszańskiej Jan Dulko 25 bm. rano wyjechał do lasu państwowego Michaliszki aby wozić drzewo i w tym dniu do domu nie powrócił. 26 bm. około godz. 5 żona Dulki znalazła go na podwórzu w saniach. Dulko był nieprzytomny wskutek pobicia i zmarł w tymże dniu o godz. 9 u siebie w domu. W toku dochodzenia ustalono, że pobił go na tle porachunków osobistych Wiktor Pawlukojć, mieszkaniec Bujaniszek. Pawlukojcia zatrzymano. Na głowie i całym ciele zmarłego Dulki ujawniono rany zadane jakimś twardym, tępym przedmiotem.

Dziecko żywą pochodnią

Czesław Kęszycki, mieszkaniec maj. Zamosze Stare gm. jodzkiej, wyszedł z domu pozostawiając trzy i pół letniego synka pod opieką służącej. Po wyjściu Kęszyckiego służąca postawiła dziecko na krześle w kuchni i wyszła po wodę. Dziecko zeszło z krzesła i usiłowało mieszać w garnku łyżką stojąc przy otwartych drzwiczkach płyty. W tym czasie zapaliło się na nim ubranko. Wskutek doznanych ran od poparzenia dziecko w tymże dniu zmarło w szpitalu w Brasławiu.

Lelewel o Szymonie Konarskim

Wśród wypowiadanych dziś słów okolicznościowych o Szymonie Konarskim brak tak żarliwych i bezpośrednich jak te, które przemawiają do nas ze zniszczonych kart czasopism emigracyjnych. Wartościujemy tę przeszłość tak samo ale odczuwamy inaczej. Perspektywa historyczna i odmienne warunki polityczne pozwalają na ujęcie postaci i działalności Konarskiego z całkowitym obiektywizmem. A mimo to brak dotąd monografii o Konarskim.

W dniu wczorajszym (27 lutego 1939) minęła stuletnia rocznica stracenia Konarskiego; nie warto wszakże pisać jeszcze jednego artykułu okolicznościowego, gdzie bezwiednie zwykło się używać banalnie patetycznych, wyświechtanych frazesów. Uległy one dziś uzasadnionej deprecjacji. Raczej odczytajmy tekst Joachima Lelewela, który mówiąc w Brukseli o Konarskim potrąca także o lata swej profesury w Wilnie.

W spuściźnie drukowanej Lelewela dochowały się trzy jego wystąpienia związane z osobą Konarskiego. Gdzieś mniej więcej po upływie półrocza od chwili stracenia Konarskiego na wspólnym obchodzie polsko-belgijskim zabrał głos Lelewel, dając w większym przemówieniu swoje ujęcie misji Konarskiego. Po raz drugi na obchodzie w dn. 28 lutego 1811 r. powtórzy w skondensowanym skrócie najważniejsze myśli pierwszego przemówienia. Wreszcie rocznica stracenia Konarskiego (14 lutego 1848— nie transponowana ze starego stylu) była symbolicznym pretekstem dla obchodu stracenia pięciu dekabrystów z 1825 r.

Poniżej przedrukowujemy niemal pełny tekst mowy Lelewela z 28 lutego 1841, poprzedzając go paru koniecznymi słowy komentarza. Konarski, wróciwszy w 1835 r. z emigracji do kraju, zorganizował konspiracyjne „Stowarzyszenie Ludu Polskiego", które realizować miało wskazania „Młodej Polski". Właśnie Lelewel był pośrednikiem między Konarskim a centralą „Młodej Polski" Krwawa katastrofa 1839 r., w której zginął Konarski z licznymi współuczestnikami, rozpętała na emigracji swary, w których jedni wyrzekali się wspólnictwa z pracą Konarskiego, inni potępiali za spowodowanie tak licznych ofiar, inni jeszcze skłonni byli przystrajać swoje poczynania blaskiem jego chwały

Tekst Lelewela pochodzi z „Orła Białego" (Bruksela, Dodatek nadzwyczajny do Nr. 33. z 28 stycznia 1848). „Cześć Konarskiemu" brzmi tytuł tego dodatku. Przytaczamy stąd początek:

„Gmina brukselska odbyła 28 lutego roczne posiedzenie postanowione przez tułactwo na cześć polskiego męża; nikt nie zajmował żałobą okrytego krzesła prezydencji — to miejsce było przeznaczonym cieniowi Konarskiego..."

Z następnej szpalty zamieszczamy „Głos Joachima Lelewela:

„Konarski! Morderca Twój mniema, że Cię pozbawił życia, że Cię wydarł Polsce bez powrotu. — Myli się — Ty żyjesz. Żyjesz między swymi; żyjesz w rodzie polskim. życiem niezgasłym.

„Byłeś słońcem z koła tułackiego do rodaków; dopełniłeś posłannictwa wasnego. Przed kilką lat, gdyśmy pamięć Twą obchodzili wspólnie z przyjaciółmi Twymi Belgami, dotknąłem Twych trudów, skreśliłem Twe posłannictwo, z własnego Twego natchnienia wynikłe, własnym twym natchnieniem pojęte i dopełnione. Powiedziałem, że go pokrywa ta uroczysta tajemnica, której odsłaniać obecnemu pokoleniu nie godzi się; i możebyśmy nie ważyli się Twej pamięci obchodzić, gdyby sam morderca nie nazwał Cię słańcem z Tułactwa.

„Powiedziałem, że jeżeli jest kto z tych, którycheś za przyjaciół liczył, co się Ciebie zaparł: słusznie to uczynił, boś Ty miał własne Twe posłannictwo, nie miałeś potrzeby, aby Ci kto takowe dawał. Wszakże dusza Twa pewnie takim zaparciem jest strapiona. Wybacz takiemu.

„Są tacy co się w Ciebie wpierają; co głoszą żeś był od nich umocowanym gońcem; że Ci poruczyli swoje pocelenia. — Może Cię to obrusza? — Dozwól im: bo tą próżnością, tym wierutnym kłamstwem, oni sądzą sprawie narodowej usłużyć, Twoje dzieło kończyć; chociaż kłamstwo nie jest drogą do dobrej sprawy.

„Kiedy obchodzimy Twą pamięć, niemniej obchodzi się cześć współtowarzyszów losu Twego. Ich cierpienia, ich udręczenia przeciągają się. Masz w nich nie zachwianych wyznawców. — Konarski! znalazłeś pomiędzy nimi niejednego, których przypomnienie tym czulsze jest dla mnie, że kiedyś miałem szczęście moich myśli im udzielać. Drogie i nie ocenione dla zranionej duszy mej ofiary. Wybacz tedy, jeśli sobie pozwalam być Twoim tłumaczem.

„Nie potrzebujesz pod żadnym względem, ani tłumaczów, ani obrońców, ani tych uroczystych obchodów Twej pamięci, na które się Twoi czciciele zdobywają. Jednakże nie wzbraniaj im tego, tymi obchodami bracia Twoi chcą umocnić swój umysł, natchnąć się niezłomną dzielnością Twoją.

„Jeżeli czym czysta dusza Twa jest strapiona, obruszona, oburzona: szukaj pociechy w tej usilności braterskiej, starającej się wcielić w Twe dzieło; bądź pocieszony tym, że żyjesz, życiem niezgasłym w sercu każdego Polaka, że się Twe imię i Twa myśl przelewa w każdego Słowianina.

„Zajrzyj w głębię duszy tych, co bliżej i dolegliwiej nieszczęściem Twym dotknięci zostali: znajdziesz tam pociechę. Pozbawieni rodzin, miotani przeciwnościami i niedolą trudną do opowiedzenia; rozdarte i zakrwawione serca mają, a wszakże przepełnione uwielbieniem i szacunkiem dla Ciebie.

— „Konarski! wiesz że w szczupłym gronie naszym masz tak bolejących czcicieli.

„Przyjm dobrą myślą cześć padołu naszego; a zasiadłszy w chwale wiekuistej, czuwaj nad odrodzeniem Polski".

Podała H. Hleb-Koszańska.

Umowa handlowa polsko-litewska

W myśl postanowień umowy polsko-litewskiej z dnia 22 grudnia 1938 r. kontyngenty wywozowe z Polski na Litwę obejmują:

Nawozy sztucze (bez superfosfatów), nasiona (bez buraków cukrowych i ogórków), rośliny żywe, cement, wyroby fajansowe, wyroby szklane, wyroby gumowe i opony samochodowe, chlorek amonu, ałuny wszelkiego rodzaju, sól glauberska, soda i inne sole i wodorotlenki potasu i sodu, kwas siarczany, denotol (produkt do denaturyzacji alkoholu), chloroform, artykuły kosmetyczne, perfumeryjne i substancje aromatyczne, biel cynkowa i litopon, surówka żeliwna i stopy takie jak ferrochrom, ferromangan, ferrosilicium, żelazo i stal walcowana wszelkiego rodzaju z wyjątkiem żelaza budowlanego, blach cynkowanych wszelkiej grubości, blach żelaznych czarnych o grubości mniej niż 7 milimetrów i drutu grubości mniej niż 0,6 mm. noże, widelce, łyżki i inne przybory stołowe, jak półmiski, tace, wazony z aliażu nierdzewiejącego lub posrebrzane, wyroby żeliwne, również emaliowane, wyroby z żelaza z wyjątkiem rur, hacele, materiały wybuchowe, kapsle, proch myśliwski itd., maszyny rolnicze i ich części, aparaty radiowe i ich części, płyty gramofonowe, rysunki, obrazy, reprodukcje litograficzne, karty geograficzne, plany, fotografie wszelkie itd. książki i broszury, dzienniki i publikacje periodyczne, kalendarze, nuty itp. filmy kinematofraficzne wyświetlone, papiery na obicia, bibułka papierosowa, kalka do maszyn do pisania, papiery fotograficzne i inne rodzaje papierów niewyrabianych na Litwie, przędza jedwabiu sztucznego, tkaniny bawełniane, tkaniny lniane, płótna żaglowe, brezentowe itd., cerata, filce, tkaniny dla celów technicznych, kapelusze filcowe i wełniane, stożki do wyrobu kapeluszy, ołówki wszelkiego rodzaju.

Poza tym został otwarty ogólny kontyngent dla innych towarów, które mogłyby stanowić przedmiot obrotu w dalszym rozwoju stosunków handlowych między obu krajami.

Kontyngenty na przywóz z Litwy do Polski obejmują: siemię lniane, ryby (sandacze, leszcze i szczupaki), miód, ochrę, skóry surowe, skóry twarde w kruponach i słupcach, zamsze, chromy, skóry chevreaux, szmaty, celulozę dla wyrobu sztucznego jedwabiu, bituk (cegły asfaltowe do brukowania ulic), złom żelazny, książki, druki, płyty gramofonowe, filmy itp. oraz różne towary.

Zebranie OZN w Nowogródku

W roku ubiegłym 514, w roku bieżącym 2.737 członków

W sali teatru miejskiego w Nowogródku odbyło się wielkie zebranie członków Koła Miejskiego oraz pobliskich gminnych Obozu Zjednoczenia Narodowego, przybyłych w liczbie około 500 osób, przewodniczył prezes koła miejskiego OZN w Nowogródku adwokat C. Szarejko.

Przemówienie wygłosił poseł Jan Trzeciak, który scharakteryzował prace OZN od chwili ogłoszenia deklaracji ideowej, zadania, jakie sobie OZN wytyczył na terenie Nowogródczyzny, wreszcie ostatnie prace Obozu Zjednoczenia Narodowego na terenie parlamentarnym. Drugi mówca, inż. E. Leitnecker mówił o rozwoju organizacji OZN, wykazując, że w roku ubiegłym na terenie powiatu nowogródzkiego było 13 oddziałów O. Z. N. liczących 514 członków, obecnie zaś przybyło 144 koła w powiecie i OZN liczy 2737 członków.

Na zakończenie obrad uchwalono wysłać depeszę hołdowniczą pod adresem szefa Obozu Zjednoczenia Narodowego gen. St. Skwarczyńskiego.

Wysadził dynamitem kapliczkę prawosławną

i został skazany na rok więzienia

Sąd Okręgowy w Wilnie rozpoznał wczoraj przy drzwiach zamkniętych sprawę Antoniego Włodarczyka spod Mołodeczna, który w nocy z 17 na 18 sierpnia wysadził dynamitem zabytkową kapliczkę prawosławną wybudowaną w wieku XVIII.

Włodarczyk został skazany na 1 rok więzienia. (c)

Nożycami przez prasę

POLACY RATUJĄ ROLNICTWO... ALE WE FRANCJI.

„Wieczór Warszawski" drukuje sensacyjną korespondencję z Francji. Okazuje się, że w bezdzietnej Francji powstało już sporo polskich osad rolnych.

Polacy zaczęli tu przybywać w 1924 roku. Obecnie jest tu na terytorium 7 czy 8 departamentów dwa do trzech tysięcy gospodarstw polskich, a więc poważna ilość. Ale daleko poważniejszym jest znaczenie, jakie posiada dla ekonomii rolnej tej prowincji francuskiej eksport polskiej gospodarki. — Wszyscy poważniejsi znawcy miejscowych stosunków rolnych zgodnie oświadczają, że Polacy uratowali w znacznej mierze wieś od katastrofy, przede wszystkim dlatego, że ją zaludnili w momencie spadku urodzin, po drugie, dlatego, że tę doskonałą gospodarką przywrócili do dawnej świetności a wreszcie dlatego, że zgalwanizowali ludność tubylczą.

To też dzisiejszy zjazd zgromadził nie tylko setkę delegatów, 39 kół liczących 1635 członków-osadników — (1635 gospodarstw polskich, bo każde gospodarstwo dostarcza najwyżej jednego członka), nie tylko trzech przedstawicieli władz polskich — radcę emigracyjnego i dwóch konsulów — nie tylko władz Banku PKO i innych półurzędowych polskich placówek gospodarczych we Francji, nie tylko władze społeczne — przedstawicieli Związku Polaków we Francji, Instytutu Badań nad Emigracją Polską we Francji, dziennikarzy etc., ale i przedstawicieli władz i społeczeństwa francuskiego Prefekta reprezentował radca Villin, Izbę Rolniczą p. Jalloux, Syndykaty Rolników — pp. Parry, de Bruchard i de Catheu. Największe i najpływowsze pismo francuskie „La Dépeche de Toulouse", miało też swego wysłannika, a nazajutrz ukazał się w organie p. Maurycego Sarraut artykuł, utrzymany w jaknajżyczliwszym tonie dla żywiołu polskiego na sali, i podkreślający przemówienie oficjalnego przedstawiciela władz francuskich, że zjazd w Limoges jest dowodem iż sojusz i przyjaźń polsko-francuska wydają obfity plon na bardzo wielu odcinkach życia narodowego.

Tak więc Polacy dali sobie radę z bolączkami rolniczymi, ale... we Francji. Wolelibyśmy, ażeby dali sobie radę w... Polsce.

KTO ZOSTANIE SEKRETARZEM STANU?

Pojutrze conclave wybiera papieża w związku z tym „Goniec Warszawski" pisze o kandydaturze na sekretarza stanu. Kandydatem tym według jednego z dzienników berlińskich jest J. E. Kardynał Hlond.

BERLIN. W dzienniku „Angriff" ukazał się obszerny artykuł rzymskiego korespondenta szkicujący nastroje panujące w Watykanie. Korespondent „Angriffu" stwierdza, że w kołach watykańskich dokonała się zasadnicza przemiana w stosunku do kwestii narodowości przyszłego papieża i jego sekretarza stanu. Większość kolegium kardynalskiego jest jakoby zdania, że utrzymanie czterowiekowej tradycji powierzania Włochowi najwyższej władzy kościelnej nie jest niezbędne, a w każdym razie, ze względu na powszechny charakter kościoła rzymskiego nie powinien być nadal utrzymany stan. w którym zarówno papież. jak i sekretarz stanu są Włochami.

W kołach watykańskich coraz więcej mówi się o tym, że jeżeli papieżem wybrany będzie Włoch, to powinien on powołać na sekretarza stanu kardynała cudzoziemskiego gdyby natomiast papieżem wybrano cudzoziemca, kardynał włoski powinien pełnić obowiązki sekretarza stanu. W Watykanie—relacjonuje dalej korespondent „Angriffu" — istnieje coraz żywsza tendecja powołania na tak zwanych „kardynałów kurialnych", stale przebywających w Rzymie, — dość znacznej liczby duchownych cudzoziemców.

Zastanawiając się nad najpoważniejszymi kandydatami na sekretarza stanu „Angriff" wymienia prymasa Polski J. E. ks. kardynała Hlonda. Ma on — pisze „Angriff" — największe poważanie nie tylko w Kurii, lecz także wśród usposobionych postępowo osobistości kościelnych i wśród najruchliwszej grupy kardynałów francuskich wraz z ich zwolennikami.

„Angriff" omawiając kandydaturę ks. prymasa Hlonda nie może powstrzymać się od pewnych zastrzeżeń pod adresem ks. kardynała. Pisze on, iż Niemcy poznali ks. kardynała Hlonda na skutek kilkakrotnych interwencyj na korzyść „oderwanej od Rzeszy" byłej Austrii.

„CZAS" O WIZYCIE MIN. CIANO.

Przytoczyliśmy już głosy prasy polskiej o wizycie min. Ciano Obecnie podajemy jeszcze opinię „Czasu".

Dzisiejsza wizyta hrabiego Ciano w stolicy Polski będzie okazją, by w drodze wymiany myśli między nim a kierownikiem polskiej polityki zagranicznej, istniejącą dotychczas przyjaźń i współpracę pogłębić. Oczywiście, nie należy sensu i zasięgu tej przyjaźni fałszywie rozumieć. Istnieją pewne czynniki, które opierając się na niedawnej wizycie min. vin Ribbentropa i dzisiejszej wizycie hrabiego Ciano, chciałyby wmówić w opinię międzynarodową, że Polska doszlusowuje do osi Rzym — Berlin, i że z drugiej strony, jeśli nie w sposób jawny, jak to uczyniły Węgry, to jednak w rzeczywistości przystąpiła do frontu antykominternowskiego. Rozumowanie takie jest oczywiście najzupełniej fałszywe. Kontakty dyplomatyczne Polski są bardzo wszechstronne. Świadczy o tym chociażby zamierzona wizyta min. Becka w Londynie a z drugiej strony pomyślnie zakończone rokowania z ZSRR. Fakt, że Polska pragnie nadal utrzymać przyjazne stosunki sąsiedzkie z Trzecią Rzeszą i że pozostaje wierna przyjaźni polsko-włoskiej, bynajmniej nie jest równoznaczny z przystąpieniem naszego państwa do bloku ideologicznego, jaki stanowi oś Rzym—Berlin, względnie front antykominternowski. Od koncepcji takiej byliśmy zawsze i jesteśmy nadal bardzo odlegli.

Ale to nam nie przeszkadza owocnie współpracować z państwami osi tak jak z drugiej strony nie przeszkadza nam to utrzymać stosunki sojusznicze z Francją. Jeśli chodzi o Włochy, to poza względami uczuciowymi, poza tradycyjną przyjaźnią, łączą nas z tym państwem bardzo konkretne i aktualne problemy.

Z dzienników warszawskich nie zabrał jeszcze głosu w sprawie wizyty włoskiej „Robotnik".

l.

Kącik prawny

Odpowiedzialność konduktora i kolei

Powódka odbywa podróż koleją w towarzystwie męża swego, w czasie której nieznana im z nazwiska podróżna przez nieostrożność zrzuciła walizkę z półki i przez to spowodowała powódce uszkodzenie ciała. Mąż powódki zwrócił się do konduktora z prośbą stwierdzenia nazwiska podróżnej i świadków wypadku, lecz konduktor odmówił.

Na tej podstawie powódka wytoczyła powództwo przeciwko przedsiębiorstwu „Polskie Koleje Państwowe" o zapłacenie tytułem odszkodowania 4678 zł 65 gr.

Sądy I i II instancji powództwo oddaliły.

Na skutek złożonej kasacji przez powódkę Sąd Najwyższy (orz. C II 1805-36) wyrok Sądu Apelacyjnego uchylił i sprawę temuż sądowi do ponownego rozpoznania przesłał

W uzasadnieniu swego orzeczenia ustalił, że konduktor rewizyjny pociągu, w którym podróżna odbywała podróż, nie dopełnił obowiązku ciążącego na nim w myśl par. 18 ust. 1 instrukcji dla konduktorów rewizyjnych pociągów pasażerskich Nr R 22. według którego „o każdym wypadku choćby drobnym uszkodzenia cielesnego podróżnego lub pracownika kolejowego powstałego z jego własnej winy, z winy kolei lub osoby trzeciej konduktor powinien natychmiast na stacji wypadku lub na najbliższej stacji zatrzymania pociągu zawiadomić kierownika pociągu i dyżurnego ruchu, podając okoliczności towarzyszące wypadkowi oraz spisane nazwiska i adresy świadków nawet wówczas, jeżeli podróżny lub pracownik kolejowy nie zamierza wystąpić z tytułu uszkodzenia z roszczeniem do kolei lub osoby trzeciej, albo sobie samemu przypisuje winę wypadku". Konduktor zaś przez niespełnienie swego obowiązku umożliwił powódce dochodzenia odszkodowania od właściwej sprawczyni uszkodzenia ciała, a tym samym z winy swej wyrządził powódce szkodę (art. 134 K. Z.). Za powyższą zaś szkodę wyrządzoną powódce z winy konduktora odpowiada przedsiębiorstwo kolejowe w myśl art. 145 i 146 K. Z. solidarnie wraz z konduktorem, gdyż jemu powierzyło, jako swemu podwładnemu, wykonanie czynności konduktora podczas przewozu podróżnych.

Na podstawie przytoczonych przepisów obowiązującego przez Sąd Najwyższy ogłosił w Zbiorze Orzeczeń Izby Cywilnej Sądu Najwyższego za 1937 r. Nr 260 tezę prawną: „Zaniechanie przez konduktora ustalenia tożsamości osoby pasażera, który podczas podróży koleją zadał drugiemu pasażerowi uszkodzenie ciała, wskutek czego pokrzywdzony utracił możność dochodzenia odszkodowania od sprawcy, uzasadnia obowiązek odszkodowawczy konduktora i kolei względem pokrzywdzonego pasażera".

Tabela loterii

4 dzień ciągnienia 1-ej klasy 44-ej Loterii Państw.

I I II CIĄGNIENIE

GŁÓWNE WYGRANE

Główna wygrana 100.000 złotych padła na nr. 10995

25.000 zł.: 25467

15.000 zł.: 153407

10.000 zł.: 127493

5.000 zł.: 87648 146781

2.000 zł.: 103560 81608

1.000 zł.: 73370 131328

500 zł.: 5905 8924 27487 32099 78270 75451 85647 91986 112457 151937 155149 163234

250 zł.: 2786 3534 6433 29935 31681 34515 74502 76269 86318 91141 91225 96549 104745 105644 107789 121873 127312 138148 148985 151188 152796 153620

WYGRANE PO 125 ZŁ.

30 205 973 1473 504 949 94 3136 586 772 4143 356 445 5193 685 748 6997 273 619 7276 735 924 8071 135 465 567 9584 953 10231 649 997 11064 637 12795 13200 89 14425 571 15386 942 16133 615 17995 18162 315 19361 20067 94 123 241 21616 881 22310 405 959 23865 907 24024 25045 92 663 26133 718 88 904 27121 464 28585 29023 302 420 515 31457 656 733 889 920 32314 652 735 958 61 33183 534 34515.

36036 38447 524 39182 379 740 992 41964 42026 56 249 43169 98 284 686 44152 45416 632 789 850 46053 323 781 47034 628 83 49071 259

50031 477 757 51041 102 93 220 682 52096 54238 55063 619 56787 57702 58298 568 867 59494 547

60153 61111 827 89 62279 506 645 719 950 63055 141 764 861 64364 508 65115 254 66099 601 853 7132 839 459 564 68537 69715

70148 241 667 726 71632 761 912 72018 325 914 73912 94 74034 802 983 75373 730 937 76081 78573 912 79019

80043 209 987 81623 784 82710 83626 259 393 900 85623 868 86578 87277 367 509 606 814 88260 742 89044 673 912 85 86

91624 763 92090 94704 95025 143 217 443 514 789 96997 97642 98222 559 983 9423 836 100507 101553 615

103098 118 922 104342 521 667 105222 85 877 106989 107123 721 847 909 108044 469 609 53 916 109230 657 874 112815 981 113342 78 114405 605 115418 116237 406 117509 741 931 118156 579 818 119790 120279 689 121424 37 557 923 36 122013 123085 233 814 939 124179 125139 311 737 126169 531 127489 128086 281 541 661 798 129190 713 130211 15 343 131163 433 63 787 916 132076 369 490 133093 520 780

134299 563 135499 512 847 960 136712 965 137189 311 32 91 785 900 48 138547 139146 516 694 939 140839 142096 404 727 144706 832 145114 570 751 144047 147192 924 148520 149679 760 88 877 150153 70 444 519 750 151581 152153 936 47 154592 155460 156282 497 783 157376 555 158123 404 159312 751 84 160705 161269 162734 163031 211 47 73 164275 921 29

WYGRANE PO 62,50 ZŁ.

221 404 46 85 89 98 504 721 57 830 1041 238 407 659 673 841 64 78 2274 358 481 688 3003 74 118 333 304 608 32 700 42 842 961 4087 138 409 470 44 958 91 9418 545 697 907 19 6091 253 342 59 416 562 92 626 7577 671 871 88 8050 187 321 431 39 773 904 9223 415 616 46 868 74 927 10020 346 436 47 604 99 904 87 11004 10 458 845 37 12053 87 161 279 333 512 880 13311 602 818 14000 73 561 731 803 90 910 15765 1602 96 371 591 798 948 17109 875 18131 390 439 653 740 814 19255 640 867 961 20125 33 268 370 495 619 870 902 21462 648 85 22758 800 75 23606 184 233 348 76 278 723 834 67 24068 281 98 409 60 538 717 60 25010 46 48 145 222 470 699 26069 99 186 509 88 615 831 94 27084 88 272 408 513 743 69 51 28268 694 808 29021 230 71 378 521 30080 107 31219 86 357 409 634 63 97 734 90 982 91 32069 195 33074 323 477 577 708 806 90 34360 533 39 61 862.

35162 269 330 512 673 730 63 909 36235 419 80 3 845 77 969 37017 108 262 533 701 890 909 22 38135 59 347 590 838 936 39031 505 632 769

40151 437 41194 241 473 609 17 48 75 788 824 91 42051 294 369 486 43128 722 44028 69 291 547 615 735 966 45172 377 486 526 723 823 957 46324 589 696 763 860 920 47334 711 927 84 48119 327 51 98 569 936 52 49180 943

50035 220 28 37 349 50 433 82 992 96 51100 457 536 658 821 938 52007 53117 316 718 817 900 54021 98 213 86 630 71 25 55346 867 56060 52 90 154 73 353 662 80 948 54 57157 210 96 433 51 824 58109 64 278 560 768 902 85 59082 161 319 550 620

60085 377 452 836 60 61360 631 724 909 36 72 62020 86 121 335 418 961 43100 11 465 64221 353 425 79 592 911 65409 500 66330 641 734 925 67032 421 580 675 825 68034 39 127 508 658 748 69123 48 212 510 12 79 80 677

70219 399 520 863 984 71102 39 74 266 381 663 765 72090 130 279 305 27 407 529 31 670 839 59 980 73037 80 437 39 524 49 608 74231 499 553 803 75083 321 415 43 53 992 76093 178 345 589 796 987 77384 511 871 931 35 78008 71 476 84 658 760 79029 608 774 982

80021 309 17 490 71 91 823 81138 253 64 82174 907 833780 92 441 720 845 954 84061 284 384 95 99 479 30 688 90 789 853 63 930 85135 317 501 761 99 949 63 84 86088 101 558 108 58 98 290 498 694 88063 123 351 770 89268 366 8 427 556 692

90083 139 203 743 59 65 91043 385 94 432 75 93 823 39 92040 130 32 381 3 647 814 96 9186 200 5 81 311 94156 446 680 941 53 95031 343 46 89 458 694 724 829 73 98 926 50 60 96298 367 414 514 63 867 991 97073 110 318 672 737 58 88 825 98116 378 501 29 674 99048 112 380 438 74 671 782 89 93 841

100015 192 429 681 922 36 89 101127 57 365 61 406 46 639 52 85 992 102032 172 82 529 99 828 903 103104 67 89 354 543 860 955 68 104006 102 228 449 853 105155 98 275 554 815 106045 87 263 403 98 574 637 67 107109 79 929 108138 225 54 377 437 576 614 41 910 109000 20 125 283 334 407 49 641 87 110029 266 359 606 48 111319 453 835 67 92 909 112045 113100 294 629 821 114050 102 429 946 115249 353 629 777 921 116223 993 117283 458 67 581 806 9 118160 511 16 904 119116 501 616 717 36 94 120016 80 705 121015 172 84 292 965 122102 562 646 55 823 928 123358 88 462 830 124034 183 276 743 861 125101 426 599 782 808 79 126530 958 127109 250 833 64 128092 157 91 316 956 77 129054 383 595 632 93 723 78 917 19 35 39 130010 340 741 924 131395 775 920 132146 381 94 485 724 827 133111 41 390 423 55 662 817 962

134015 163 275 82 443 509 25 743 49 69 858 89 955 89 96 135168 213 45 737 136039 90 187 288 796 813 137127 271 303 462 633 701 6 138236 72 706 50 139115 301 56 99 423 95 588 921 34 55 140471 594 141049 436 710 898 142380 143099 132 144030 448 49 520 849 145261 398 690 146065 362 525 61 624 147300 11 24 424 990 148126 228 36 49 314 756 75 77 828 38 149127 348 434 685 899 150364 413 747 933 61 151071 129 64 429 530 747 152341 54 622 727 950 153061 261 725 73 78 921 154207 568 625 155009 50 145 66 98 389 483 630 62 156719 157082 335 551 858 158096 420 531 906 159044 117 353 691 160099 124 34 63 204 85 367 472 712 161051 690 874 997 162326 473 536 967 163677 164161 378 415 651 709 925

III CIĄGNIENIE

GŁÓWNE WYGRANE

Stała dzienna wygrana 20.000 złotych padła na nr. 54671.

25.000 zł.: 104057.

10.000 zł.: 15588 58977 103524.

5.000 zł.: 124625 11767 117656 123571 130131.

2.000 zł.: 134038 135975 147583 25932 23132.

1.000 zł.: 628 56564 62259 85122 85566 87577 88418 137272 162558.

500 zł.: 7040 18554 50132 56826 125729.

250 zł.: 7364 9700 9083 38647 44009 55551 59488 65553 87733 99114 103947 109989 111238 114794 115168 115145 118140 121776 127196 134815 135178 156934 157889 161779.

WYGRANE PO 125 ZŁ.

1186 754 3634 4945 5531 6566 7041 8250 475 579 10180 11328 121007 361 14406 15893 16028 17049 408 534 890 20439 697 21325 22070 23811 24579 25525 27846 28042 29407 31577 817 32362 586 33483 873 34706 35937 36220 473 616 39473 41533 42262 43203 340 718 45949 46698 47205 343 811 49099 211 50049 51909 53768 54340 813 55732 57046 58101 60056 46 61404 66066 315 419 579 991 70234 71952 72950 74673 76803 77495 531 817 989 78572 722 79071 80222 81599 83590 84048 86825 971 87882 88226 412 90017 648 995 91117 59 92410 70 94224 95823 97676 98225 99449 100444 102206 103103 479 104701 813 108884 111185 112295 113275 114112 278 118082 681 121407 875 124926 130913 133175 134230 135246 137279 307 139087 141969 146329 745 148528 688 149131 475 150448 151230 154164 409 38 155821 156120 255 157453 160265 161505 162176 571 163567

WYGRANE PO 62,50 ZŁ.

296 457 725 28 1277 981 2203 3143 897 903 4254 597 5631 46 6102 29 653 776 8376 9065 657 713 987 10001 71 190 11687 12131 687 907 13048 270 560 791 834 14391 919 15414 567 16146 472 521 758 17577 954 19562 21020 272 22025 144 607 764 901 45 23058 174 464 733 24249 306 570 675 25508 760 870 26085 112 40 654 58 27335 627 777 28089 381 437 91 577 949 29526 646 30091 366 430 42 565 749 31127 32301 422 536 33207 384 401 59 681 765 960 34150 313 575 85 646 727 948 35133 833 36602 44 907 37015 61 145 201 44 308 644 863 80 38130 40482 41485 95 718 42098 283 316 525 751 942 43471 959 44036 45050 502 764 947 65 46119 213 38 350 522 785 956 47016 651 48146 201 853 63 908 49569 715 813 50295 466 640 51173 52216 53386 92 819 973 76 54421 841 555417 567 831 56083 202 388 412 57708 922 58431 59056 131 348 60003 333 43 906 61074 62169 271 64046 129 226 65790 66367 863 933 67048 84 552 68032 142 334 653 69052 371 955 70528 763 880 985 71026 992 72104 740 870 73513 15 74165 332 704 868 75593 986 76494 975 77056 133 265 78235 80005 293 462 81098 228 480 790 82957 83500 84178 201 336 422 702 86866 962 87164 74 250 370 592 670 822 23 969 88534 758 98 818 89234 528 649 908 90201 456 940 91794 974 92190 491 94746 95083 490 96444 61 641 97383 470

100205 101906 102556 618 804 103046 774 104152 277 726 105112 459 975 106315 506 689 107006 177 692 837 108128 446 633 109706 42 82 110301 410 111286 599 692 726 944 113840 114349 714 115686 803 116297 117336 118489 781 119002 193 231 360 568 120385 487 829 121359 859 122569 994 123404 599 932 124568 734 862 125749 79 913 126200 127300 688 128038 594 609 741 895 129052 413 707 34 130461 131161 290 982 132325 437 934 133211 338 134877 135147 263 668 972 136236 840 137295 138641 139750 140822 142084 211 144032 145036 146580 670 147059 537 772 148354 149297 472 697 150316 151011 14 113 745 152820 942 153342 795 154415 747 155354 503 85 156483 157142 259 63 352 410 749 158090 270 609 27 159110 669 739 160436 45 615 93 990 161278 546 695 162628 163162 80 164258 822

IV CIĄGNIENIE

WYGRANE PO 125 ZŁ.

737 1434 2464 724 72 952 4680 9643 730 86 6616 7144 485 808 8420 10960 11289 380 465 14866 957 15392 16889 17178 19302 44 21863 22393 23442 24138 347 26939 28946 29361 31229 410 32625 73 34276 308 35283 428 71 76 36258 37083 38864 39418 41242 786 43544 44569 985 47766 48452 662 78 804 49482 51061 52048 388 907 57870 58188 447 59437 60568 953 61270 62542 965 63380 64929 65486 66482 68486 822 69404 70411 572 71023 72445 51 83 960 73315 405 721 938 74518 78 617 76588 737 78599 79313 439.

81283 897 82065 894 83710 15 85469 86711 766 87249 88377 89175 314 90 865 92698 937 93089 156 94644 96055 522 762 865 97041 98442 763 99652 101557 783 102165 419 103069 104634 765 106062 545 107134 370 108490 96 109008 111238 112783 113832 115912 116611 825 117474 827 120637 121464 122865 126165 370 127403 770 128665 98 860 902 129457 670 130349 886 131566 132354 133549 135671 136156 137776 138262 139967 140348 141484 961 145193 146170 148646 891 149808 150469 152640 153934 155823 156866 158000 894 159062 160071 502 83 161043 164132.

WYGRANE PO 62,50 ZŁ.

232 704 996 1016 49 290 191 2622 911 3161 801 77 4162 578 5165 437 66 853 6120 606 7048 201 738 8299 362 94 9538 678 703 953 77 10027 11401 41 12145 455 13441 343 89 973 14057 819 87 15712 16205 17042 858 18199 290 792 818 19012 50 259 808 20189 314 42 21280 865 22027 377 23279 722 69 24120 87 255 801 79 25238 26865 972 7093 364 8 697 28248 936 29132 96 272 528 606 30316 317052 105 565 716 32706 26 65 834 33075 446 646 871 34366 35108 250 62 777 36129 37561 38518 474 827 71 39183 396 911 82 643.

41089 183 864 42016 789 970 43712 44312 45020 252 540 46075 617 47149 742 48210 869 70 998 49263 482 747 50132 98 51050 147 417 549 52578 806 53027 354 555 54013 204 47 55 549 55140 58 890 56421 842 7024 94 58110 566 633 59155 61172 339 99 535 62476 602 865 981 63766 64444 65254 501 636 809 66227 677 67307 480 828 68666 69238 305 455 72 833 71450 798 72942 890 921 73287 745 74448 602 22 75129 309 76015 567 95 77038 763 68 78519 736 931 79382 576 603 10 879.

80004 213 464 516 929 81034 851 82085 600 83126 84250 85399 86271 361 413 803 89 87064 766 88256 385 540 59 606 89106 17 90437 91123 670 92034 265 89 45 815 937 93149 500 854 75 96 927 94068 187 603 770 982 95189 505 762 968 96069 973 97398 589 818 98099 169 362 608 731 970 99042 139 433 85 105092 864 101662 102313 994 941 103059 299 698 809 104022 440 860 105000 966 106123 24 90 813 107062 613 65 108562 607 766 864 109171 358 78 529 613 110069 429 111045 151 279 507 780 818 974 112022 234 964 113236 114096 694 716 833 115674 80 999 116165 823 117135 331 516 644 713 802 65 118371 481 975 119223 596 677 707.

120148 728 823 121075 122493 653 123080 183 562 875 124257 125414 695 927 126034 320 529 640 59 127751 128234 578 853 902 129506 696 839 130236 48 512 64 131256 906 132937 76 134156 746 136623 744 853 137375 581 786 138407 624 49 139428 638 859 92 140162 275 387 737 80 928 141894 944 142041 357 143960 144177 446 78 907 145653 985 146427 801 147276 402 579 148826 51 982 149214 76 315 748 812 151270 152445 774 824 960 153413 38 154804 155131 585 53 156435 158728 69 159268 608 54 912 160156 508 779 161209 76 482 519 883 162246 163016 545 612 726 164775 826 69.

Rok więzienia za usiłowanie przekupstwa

Sąd Apelacyjny rozpoznał wczoraj sprawę Simchy Perskiego, skazanego przez Sąd Okręgowy na jeden rok więzienia za usiłowanie przekupienia członka komisji poborowej, celem wyjednania od niego zwolnienia z wojska dla syna. Sąd Apelacyjny wyrok pierwszej instancji zatwierdził. (c)

Pobici na tle antysemickim

Na ulicy Niemieckiej zostali pobici kastetami: Abram Bejlis (Dominikańska 7) krawiec z zawodu, 18-letni Abram Teitelbaum (Wielka 44), 24-letni Mojżesz Lewin (Krupniczy 3) oraz niejaki Pupko.

Poszkodowani twierdzą, że zostali pobici na tle antysemickim. (c).

Zaginięcie dziewczyny

Zaginęła 13-letnia Zofia Walukiewiczówna (Śniegowa 5). (c)

Przed „Kaziukiem"

Wkrótce będziemy mieli już „Kaziuka". Nie wiadomo z pochodem, czy bez pochodu? Na ten temat panuje różnica zdań.

Tak, czy owak tegoroczny „Kaziuk", jak to się mówi, zapowiada się ciekawie. Do Wilna przybędzie moc turystów. „Kaziuk" bowiem ma już swoją markę w całej Polsce.

Interesujący artykuł p. t. „Na wileńskim Kaziuku" drukuje ostatni numer warszawskiego tygodnika „Radio dla wszystkich". Na początku artykułu autor zachwyca się Wilnem:

„Wilno — to miasto o uroku, któremu musi ulec każdy, kto chociaż kilka godzin tam zabawi. Skąd się bierze ten dziwny czar? Czy wytwarza go malownicze położenie wśród wzgórz, tonących w zieleni, czy dawność, z każdego wyzierająca zakątka? Czy cudowny obraz Matki Boskiej Ostrobramskiej i prześliczne wspaniałe kościoły? Czy może ludzie tu są jacyś inni?...

A już komu się zdarzy w dzień świętego Kazimierza odwiedzić Wilno, ten nie zapomni go pewnie nigdy".

Może jest w tym trochę przesady, ale miło nam wilnianom czytać takie słowa. Zwłaszcza, że dalej musimy przyznać autorowi stuprocenową rację:

„Święty Kazimierz, świętobliwy książę z rodu Jagiellonów, wielką czcią otoczony jest przez Wilnian. To też 4 marca w dzień uwielbianego patrona zjeżdża do Wilna cała ludność okoliczna nie bacząc na ciężkie drogi, rozmyte często w tym czasie przedwiosennych roztopów, której nie odstrasza ani wicher ani słota. Spieszą z radością i weselem „na Kaziuka", na piękne, doroczne uroczystości i zabawy".

A jakże ten „Kaziuk" wygląda. Proszę sprawdzić czy nie tak:

„Na wielkim kaziukowym kiermaszu wszystko można kupić. Okazale przedstawiają się wyroby tkackie: lniane wileńskie płótna, obrusy, ręczniki... Dalej wyroby bednarskie: balie, cebrzyki, szafliki — tego tu jest pod dostatkiem. Garncarze rozstawiają swoje gliniaki wprost na ziemi; jak lśniący dywan błyszczą one ciemną barwą polewy i przyciągają tłumy kupujących. Gdzieindziej znów szewcy zachwalają obuwie, a wszystko odbywa się wśród gwaru, śpiewania, wśród wybuchów szczerego, zdrowego śmiechu.

...Dzieciaki przeciskają się, zawsze żądne pierwszeństwa. Pogwizdują przy tym przeraźliwie na glinianych kogutkach, czyniąc jeszcze większą wrzawę i zamęt. — Ale nikomu to nie przeszkadza. Wszak to nie zwyczajny targ — to jedyna okazja, by się dobrze bawić — to doroczne święto „Kaziuka".

Nie wszyscy jednak mogą wybrać się na „Kaziuka". Co tacy powinni zrobić?

„Kto nie widział kiermaszu wileńskiego i w tym roku wybrać się nań nie może, niechże posłucha przynajmniej audycji radiowej w dniu 4 marca o godz. 18,30 pt. „Wileńskie jarmarki" — to chociaż przez chwilę będzie miał wrażenie że jest w Wilnie i cieszy się wraz z wilnianami ich uroczystym świętem".

Może wartałoby zrobić transmisję z kiermaszu? Napewno wszyscy słuchaliby z zainteresowaniem, nikt by ani słuchawek nie zdjął, ani głośnika zamknął.

Albo: czy nie dałoby się nagrać na płyty jakichś charakterystycznych scen?

Nie będąc fachowcem od takich rzeczy trudno wiedzieć, czy to jest wykonalne.

W każdym bądź razie wierzymy, że radio da przynajmniej dobry odczyt, ilustrujący kiermasz.

Ci więc, którzy nie będą mogli być na kiermaszu, a posiadają radio — będą mieli „Kaziuka" w... domu.

Najwięcej uciechy przyniesie to tym rodzinom, które mają w swym gronie Kazimierzy...

—:—

Przygotowania do „Kaziuka"

Przygotowania do „Kaziuka" są już w całej pełni. Prawie wszystkie karty na miejsca i stoiska sprzedawane przez Magistrat, zostały już wykupione. Ogółem wykupiono już 572 karty. Zarząd miejski przeznaczył na kiermasz w roku bieżącym wyjątkowo duży teren.

Na kiermasz przybyły już pierwsze wozy wieśniacze, z tradycyjnym artykułem kiermaszowym — smorgońskim obwarzankami.

Wiadomości radiowe

DZIECKO SENNE.

W radiowej pogadance dla kobiet dnia 28 lutego (wtorek), godz. 8.50 Janina Adolphówna poruszy w sposób praktyczny jak zazwyczaj w tej rubryce, sprawę „sennego dziecka".

NWE KADRY INTELIGENCJI.

Jakie powinno być ich pochodzenie omówi Jan Duchnowski 28 lutego, o godz. 13 05 przed mikrofonem wileńskim.

ŁOWY NA WILKA.

„Nosił wilk razy kilka — ponieśli i wilka". O tym co zaszło, zanim go ponieśli opowie 28 lutego, o godz. 18.20 w barwnym felietonie przez radio Janusz Sylwestrowicz.

PIEŚNI LUDOWE.

Miłośnicy pieśni ludowych usłyszą wiązankę wyborowych utworów tego rodzaju w wykonaniu Leona Niewiadomskiego, obdarzonego głosem barytonowym o sympatycznej barwie dźwiękowej. Wtorek, 28 lutego godz. 18.05.

W LITWIE zgłoszenia na prenumeratę „Kurj. Wileńskiego" przyjmują: F-ma „SPAUDA" — Kaunas, Maironio 5-a; Księgarnia „STELLA" — Kaunas. Prenumerata miesięczna 6 litów.

W piątek wykład kuratora Godeckiego

W dniu 27 lutego rb. odbył się ósmy z kolei wykład w ramach cyklu wykładów o rozwoju Ziem Wschodnich zorganizowanych przez Towarzystwo Rozwoju Ziem Wschodnich Okręgu Wileńskiego.

Wykład miał wiceprezydent T. Nagurski na temat „Rozkój miast i miasteczek na ziemiach wschodnich'.

Następny z kolei wykład kuratora M. Godeckiego na temat „Z zagadnień rozwoju oświaty i szkolnictwa na ziemiach wschodnich" odbędzie się dn. 3 marca (w piątek w sali piątej gmachu głównego USB o godz. 18,30 punktualnie.

Tylko w charakterze prywatnym

W związku z notatką, umieszczoną w „Kurierze Wileńskim" nr 49 (4725) p. t. „Obchód niepodległości Litwy w Wilnie' jesteśmy proszeni o sprostowanie że p. Pożeratisówna brała udział w akademii nie jako specjalna delegatka poselstwa litewskiego w Warszawie, lecz tylko w charakterze prywatnym

Aresztowanie nieletniego złodzieja w kinie „Casino"

Wczoraj ,podczas wyświetlania filmu w kinie „Casino" na gorącym uczynku wykradania jednemu z widzów portmonetki z pieniędzmi został aresztowany 15-letni Tleksander Grochowski.

Krwawe zajście na ul. Piłsudskiego

Dwóch rannych, dwóch aresztowanych

Wczoraj w nocy w piekarni Sznajdera przy ul. Piłsudskiego 26 wynikła bójka, w czasie której lokal piekarni został częściowo zdemolowany. Został dotkliwie poranieni Eliasz Bernard (Archanielska 20) oraz Lejba Sznajder. Pierwszego skierowano do szpitala. (c).

Pół żartem pół serio

Jakich żon unikać?

Żona-prawnik stale będzie brała ciebie na przesłuchanie.

Żona-lekarz skróci ci życie.

Żona-aptekarz będzie ci dawała bardzo małe dozy swojej miłości.

Żona-artystka będzie urządzała ci sceny.

Żona-psycholog będzie czytała w swojej duszy.

Żona-handlowiec będzie uważała ciebie za niesolidnego wspólnika.

Żona-urzędnik odeśle 90 procent twoich upodobań do archiwum ad acta.

Żona-matematyk oceni ciebie znacznie niżej, niż na to zasługujesz...

Bal książki polskiej

W Warszawie odbył się bal książki polskiej, na którym panie i panowie wystąpili w strojach, symbolizujących tytuły znanych książek.

M. in. p. Halina Rzepecka „reprezentowała" powieść „Jadą wozy z cegłą", p. Małowska monografię „Ludwika Śniadecka", p. Roquigny „Prokuratora Alicję Horn", p. Olgierd — „Róże i węże" itd.

Natomiast „Dziejów grzechu" Żeromskiego żadna z pań nie zechciała symbolizować...

Przed nagrodą wileńską

Wkrótce zostanie przyznana wileńska nagroda literacka im. Filomatów... Ale juryści mają kłopoty ze znalezieniem książki, zasługującej na nagrodę.

Zwracamy uwagę Szan. Jurystów na „Spis abonentów sieci telefonicznej" wydany przez wileńską Dyrekcję Poczt i Telegrafów. Książka jest, choć skromna, lecz miła graficznie, zredagowana w miarę przejrzyście. Cieszy się dużą popularnością i jest czytana przez szerokie sfery społeczeństwa, co zdarza się w dzisiejszych czasach upadku czytelnictwa bardzo rzadko...

Recenzje...

Skoro już mowa o książkach, zacytujmy dowcipne „recenzje z książek", jakie znaleźliśmy w krakowskim „Kurierze Literacko-Naukowym":

JULJUSZ KADEN - BANDROWSKI: „WSPOMNIENIA I NADZIEJE".

Trudno wyjść ze zdumienia,
zrozumieć, co się dzieje:
dobrze, zgoda na wspomnienia,
lecz na cóż jeszcze — nadzieje?

ZOFIA NAŁKOWSKA: „NIECIERPLIWI".

Może to kogoś zdziwi,
gdy wyznam pod fraszki szatą
żeśmy byli niecierpliwi —
ale nie na to.

JULIAN PODOSKI: „JEDEN SAMOWAR A NOWE..."

Myślę, przeczytawszy właśnie
książkę tę, co jest niewielka,
że byłoby lepiej: samowarów 13
a tylko jedna nowelka...

Na tematy turystyczne

Państwo Fipkowscy wyjechali do Włoch i zwiedzają ruiny starożytnego Rzymu.

— Te mury mają ponad dwa tysiące lat — mówi przewodnik.

— Zawracanie głowy! — woła pani Fipkowska. — Przecież my mamy teraz dopiero 1939 rok...

KRONIKA

LUTY **28** Wtorek

Dziś: Romana i Makarego
Jutro: Albina B. W.

Wschód słońca — g. 6 m. 14
Zachód słońca — g. 4 m. 50

Spostrzeżenia Zakładu Meteorologii USB w Wilnie z dn. 27.II. 1939 r.

Ciśnienie 765
Temperatura średnia 0
Temperatura najwyższa + 1
Temperatura najniższa — 2
Opad 0,7
Wiatr południowy
Tend.: bez zmian
Uwagi: pochmurno.

KRONIKA HISTORYCZNA:

1259. Pierwsze trzęsienie ziemi w Polsce.
1657. Jan Kazimierz i Czarniecki na J. Górze.
1751. Urodził się Ign. Potocki, w. mąż stanu.
1812. Zmarł w Warszawie ks. Hugo Kołłątaj

WILEŃSKA

DYŻURY APTEK.

Dziś w nocy dyżurują następujące apteki: Sokołowskiego (Tyzenhauzowska 1); Chomiczewskiego (W. Pohulanka 25); Miejska (Wileńska 23); Turgiela (Niemiecka 15); Wiwulskiego (Wielka 3).

Ponadto stale dyżurują apteki: Paka (Antokolska 42); Szantyra (Legionów 10) i Zajączkowskiego (Witoldowa 22).

ZEBRANIA I ODCZYTY

— **359 Środa literacka.** W dniu 1 marca znany pisarz Jan Emil Skiwski wygłosi odczyt p. t. „Sztuka pisarska i sztuka rządzenia". Odczyt wywołał zrozumiałe zainteresowanie.

— **We środę dnia 1 marca 39 r.** w lokalu Sodalicji Mar. A-ków (Wielka 64) odbędzie się Zebranie Sekcji Wyrobienia Sodalicyjnego o godz. 20. Obecność członków Sekcji konieczna.

ZE ZWIĄZKÓW I STOWARZYSZEŃ

— **Nowy Zarząd ZOR-u.** Po Walnym Zgromadzeniu ZOR w Wilnie, które odbyło się 12 bm. Zarząd Koła ukonstytuował się następująco: prezes dr Kazimierz Monikowski ppor. rez., wiceprezesi: Edmund-Adam Biwan ppor. rez., Mikołaj Kondratowicz por. rez. i Leon Ostrowski ppor. rez., skarbnik Józef Gieczewski ppor. rez., gospodarz lokalu Bazyli Kumański ppor. rez. członkowie: Romuald Hołownia ppor. rez., Czesław Romanowski ppor. rez., Zbigniew Okryński ppor. rez., Józef Kałuski ppor. rez., Józef Kałdun ppor rez., Józef Kłyszejko ppor. rez Jan Matelis-Matulewicz ppor. rez., Władysław Kolendo ppor. zer. i Piotr Gulewicz ppor. rez. oraz Komisja Rewizyjna w składzie następującym: przewodniczący Stanisław Szynkowski kpt. s. s., członkowie: Piotr Masłowski ppor. rez. i Józef Starczewski ppor. rez.

RÓŻNE.

— **Pokaz przyrządzania ryb morskich.** Liceum Gospodarcze ZPOK przy udziale Polskiego Zjednoczenia Rybaków Morskich w Gdyni urządza we wtorek 28 bm. o godz. 17 w lokalu szkoły przy ul. Bazyliańskiej 2/17 pokaz: „Potrawy z ryb morskich" (skumbria z dorsza, dorsz „orli" i inne). Wstęp na pokrycie kosztów produktów 30 gr. Konsumcja bezpłatna.

— **Ostatni dzień** zbiorowej wystawy obrazów Bronisława Jamontta, prof. Wydz. Sztuk Pięknych USB. w lokalu Spółdzielni Pracy Artystów Wileńskich „Spaw". Wilno, pl. Orzeszkowej 11-b. Wystawa otwarta w godz. 10—17.

DZIŚ WYŁĄCZNIE W KINIE „PAN"

ukaże się najaktualniejszy reportaż filmowy pt. „Wiara Niezłomna", ilustrujący ważniejsze fragmenty z życia i działalności Ojca świętego oraz całkowity przebieg uroczystości pogrzebowych w Watykanie.

Ciekawy ten dodatek ukaże się obok największego filmu doby obecnej **„Powrót o świcie"** z Danielle Darrieux, premiera którego odbędzie się jutro o godz. 4 po poł.

NOWOGRÓDZKA

— **Powstaje w Nowogródczyźnie Koło Tow. Pomocy Polonii Zagranicznej.** — W sali konferencyjnej Urzędu Wojewódzkiego w Nowogródku odbyło się zebranie poświęcone Towarzystwu Pomocy Polonii Zagranicznej. Przewodniczył nacz. Motal.

Dłuższy referat o wychodźtwie polskim wygłosił przedstawiciel centrali T-wa dyr. St. Gąsiorowski podając, iż Polacy przebywają niemal na wszystkich zakątkach świata. W państwach europejskich najwięcej zamieszkuje w Niemczech, a po za Europą — pierwsze miejsce co do ilości uchodźców polskich zajmują Stany Zjednoczone Ameryki Półn. (4.500.000), Brazylia (800.00), Kanada itd.

Wartość całego majątku polonii zagranicznej według prowizorycznych obliczeń wynosi około **21 miliardów** złotych. Jako ludzie pracy i fachowcy Polacy za granicą są bardzo cenieni, a w szeregu dziedzinach uważani za bezkonkurencyjnych.

Nie wszędzie jednak jest dobrze naszym wychodźców i dlatego zachodzi konieczność współdziałania kraju macierzystego.

Wszyscy nasi emigranci łączą się w światowym Związku Polaków Zagranicą a dla poparcia tej akcji w kraju stworzone zostało Tow. Pomocy Polonii Zagraniczenj. Rozsiane po kraju komórki organizacyjne Tow. spełniać mają rolę propagandową, opiekować się wycieczkami Polonii zagranicznej lub udzielać informacyj i wskazówek tym, którzy pragną powrócić do kraju. Skromna składka członkowska wynosząca 20 gr. miesięcznie pozwala każdemu na wpisanie się do Tow. Projektuje się chwilowo zorganizowanie Koła Tow w Nowogródku z tym, że będzie ono zaczątkiem okręgu nowogródzkiego.

W dyskusji jaka się wywiązała zabierali głos J. Jundziłł-Baliński, mż. Kostrowicki, kpt. Majcher insp. Olszański i nacz. Motal. Mimo, że większość mówców z różnych powodów nie popierała wniosku o utworzenie Koła Tow. — uchwalono jednak koło takie zorganizować. Do Komitetu Organizacyjnego wybrano J. Balińskiego-Jundziłła, kpt Majchera oraz inspekt. Olszańskiego.

BARANOWICKA

— **Zarząd Stow. Kupców Polskich w Baranowiczach.** Po wyborach zarządu Stow. Kupców Polskich w Baranowiczach na ostatnim dorocznym walnym zebraniu zarząd wyłonił na prezesa Stow. p. Józefa Karasia, na wiceprezesa p. Ręczajskiego, II wiceprezesa — p. Laskowicza, na sekretarza Zarudnego Włodzimierza i skarbnika — D. Siemaszkę.

— **Chrześcijańska Kolonialno-Spożywcza Hurtownia w Baranowiczach.** W najbliższych dniach zostanie otwarta Chrześcijańska Kolonialno-Spożywcza Hurtownia w Baranowiczach, zorganizowana w formie spółki z o. o.

Zarząd hurtowni stanowią: prezes — p. Cudziło, dyr. Gimn. Kupieckiego i członkowie: Bukowski Józef, Witkowski Hilary, Karaś Józef i Porzepczyński Paweł, jako kierownik hurtowni. Komisję Rew. tworzą: — Działko Kazimierz, Pisula Ludwik i p. Nezimow.

— **Dom spółdzielczy we wsi Fiedziuki.** Na odbytym walnym zebraniu członków Spółdz. Spożyw. we wsi Fiedziuki, gm. Darewo, uchwalono przystąpić do budowy własnego domu spółdzielczego.

— **Przedsiębiorczy strażacy.** Członkowie ochotniczej straży pożarnej w Mickiewiczach, pow. baranowickiego uchwalili pełnić warty nocne w ciągu całego bieżącego roku, za co otrzymają od swej gromady wynagrodzenie w kwocie 360 zł. Uzyskaną sumę strażacy przeznaczają na nabycie potrzebnego im umundurowania. Na to więc, aby uzupełnić swoje umundurowanie każdy ze strażaków będzie pełnić co 10 noc wartę nocną w ciągu całego roku.

WILEJSKA

— **Przygotowują się do turnieju.** W powiecie wilejskim obecnie intensywnie przygotowują się organizacje do III Dorocznego Turnieju Prac Świetlicowych. Imprezę tę już po raz trzeci oganizuje Zw. Strzelecki.

Celem udostępnienia dla szerokich warstw społeczeństwa przeglądu dorobku kulturalnego młodzieży — turniej powiatowy zostanie poprzedzony turniejami oddziałowymi w szeregu ruchliwszych punktów.

W niedzielę odbyły się gminne turnieje w Budsławiu, Ilii, Dołhinowie, Krzywiczach i innych miejscowościach.

Kurjer Sportowy

Finał uroczystości hołdowniczych Marszu Zułów—Wilno

Wczoraj o godz. 11 na Rossie patrol wojskowy Szkoły Podchorążych Piechoty, biorący udział w marszu Zułów — Wilno przywiózł stylizowaną urnę z pobraną w Zułowie ziemią i złożył ją w Mauzoleum.

Uroczystość wypadła imponująco i nastrojowo. Narciarzom składającym hołd na Rossie asystowała kompania chorągwiana pułku piechoty.

Kierownikiem uroczystości był p. mjr Pacholski.

Przykre konsekwencje

We wczorajszym artykule sprawozdawczym z marszu Zułów — Wilno pisaliśmy obszernie o niesubordynacji patrolu harcerskiego Klubu Sportowego.

Jesteśmy proszeni przez władze szkolne o podanie następujących szczegółów

1) patrol harcerski został zdyskwalifikowany przez komisję sędziowską marszu.

2) Władze harcerskie w Wilnie zawiesiły w czynnościach harcerskich kierownika patrolu Garula i ucznia-harcerza Kubickiego. Komendant Chorągwi wileńskiej w najbliższych dniach po przeprowadzeniu dodatkowego dochodzenia wyciągnie jak najdalej idące konsekwencje wobec wysokiej niesubordynacji wspomnianych harcerzy.

3) Uczeń Kubicki wobec łagodzących okoliczności nie zostanie wydalony z gimnazjum a tylko ukarany.

Z jednej strony smuci nas, że zaszły w czasie tak poważnej imprezy hołdowniczo-sportowej tak przykre wypadki a z drugiej cieszymy się, że jak władze szkolne, tak też i harcerstwo postanowiły napiętnować postępek harcerzy.

Jesteśmy przekonani, że w przyszłości nic podobnego nie zdarzy się a młodzież szkolna świecić będzie przykładem innym

Dyr. Kaszuk i współoskarżeni

na przesłuchaniu u sędziego śledczego

B. dyrektor Banku Bunimowicza Kaszuk oraz czterej inni b. urzędnicy banku zostali sprowadzeni z więzienia Łukiskiego do gmachu sądów, gdzie przesłuchał ich sądzia śledczy.

Obecnie dochodzenie potoczy się w przyśpieszonym tempie. Możliwe, że wkrótce już akta sprawy zostaną przekazane prokuratorowi celem sporządzenia aktu oskarżenia. (c)

Wzruszający wypadek na ul. Beliny

Dorożkarz na widok zdechłego konia dostał ataku sercowego i zmarł na miejscu

Wczoraj w nocy na ulicy Beliny wydarzył się wzruszający wypadek. Wskutek ślizgawicy obok domu Nr 23 pośliznął się koń dorożkarza Piotra Dawidowicza (M. Jerozolimska 5). Padając koń uderzył głową o słup telegraficzny i zdechł na miejscu.

65 letni dorożkarz widząc, że koń jego padł, tak się tym wypadkiem przejął, że dostał silnego ataku sercowego i po kilkunastu sekundach zmarł.

Tajemnica śmierci Jana Wołczysa wyjaśniona

Wyniki sekcji zwłok

Tajemnica śmierci Jana Wołczysa, którego onegdaj znaleziono nad ranem martwego w piwiarni Maguna przy ul. Wiłkomierskiej 84 została wyjaśniona.

Ogłoszono wczoraj rano wyniki sądowo-lekarskiej sekcji zwłok która stwierdziła że Wołczys zmarł śmiercią naturalną. Ujawnione na jego głowie sińce pochodzą od tego, że padając w agonii zawadził głową o nóżkę fotela. (c)

NIEŚWIESKA

— **Teatr wojskowy.** Zespół teatralny garnizonu nieświeskiego wystawił w świetlicy żołnierskiej trzyaktową sztukę p. t. „Rabolszewicki", cieszącą się dużym powodzeniem. Dochód przeznaczono na PCK i PW konne „Krakus".

Zespół ten z najbliższym czasie objedzie pobliskie miasteczka i większe ośrodki wiejskie pogranicza.

Praca ZPOK. Oddział ZPOK w Nieświeżu prowadzi od 6 lat stację opieki nad matką i dzieckiem. Kierownictwo tej placówki pełni bezinteresownie dr. Jadwiga Krupska, członkini zarządu ZPOK.

Stacja ta udziela porad lekarskich matkom i dzieciom oraz prowadzi akcję dożywiania wśród najbiedniejszej ludności.

— **Z. R.** W Horodzieju odbyło się walne zebranie członków Związku Rezerwistów, na które przybyło około 100 osób.

Omówiono sprawy organizacyjne, budżetowe i wyszkoleniowe, oraz dokonano wyboru nowego zarządu, na czele którego stanął Adam Sokołowski. Komendantem pododdziału mianowano Jana Kukulskiego.

— **Odjeżdżali ze łzami w oczach...** W Nieświeżu rozpoczął się kurs „Strzelczyków", zorganizowany przez komendanta powiatowego PW i WF, kpt. Wyrobca. Kurs rozpoczął się uroczystym nabożeństwem w kościele farnym, które odprawił ks dr Kubik. Na otwarciu byli obecni: z-ca komendanta garnizonu, mjr Wałecki, komendant rejonu PW kpt. Nałęcz-Mroczkowski oraz szereg oficerów KOP i Strzelca. Wielu chłopców odjeżdżało ze łzami w oczach, gdyż z powodu zbyt licznego stawiennictwa nie mogli być przyjęci na kurs. Uczestnicy kursu pochodzą z powiatu nieświeskiego i kilku sąsiednich.

— **Zebranie „Dobrobytu".** W Zaostrowieczu odbyło się walne zebranie członków spółdzielni spożywców „Dobrobyt". Ze sprawozdania wynika, że spółdzielnia ta rozwija się pomyślnie i wykazuje nadwyżkę budżetową, z której poważną sumę przeznaczono na cele kulturalno - oświatowe i społeczne. Filia spółdzielni w Moroczy usamodzielniła się. Spółdzielnia ta jest regulatorem cen na rynku miejscowym.

— **P. C. K.** 12 marca odbędą się w lokalu PCK w Nieświeżu następujące zebrania tej organizacji: o godz. 11 walne zgromadzenie członków (sprawozdawcze); o godz 13 zebranie organizacyjne w sprawie ufundowania karetki - samochodu PCK; o godz. 15 powiatowy zjazd opiekunów kół szkolnych PCK z miasta i powiatu.

— **Odczyt.** Staraniem oddziału ZPOK w Nieświeżu odbył się odczyt prof. Stanisława Kunca na temat: „Dawne pisarki polskie w XIX wieku".

— **Zebranie ZS.** W Łani odbyło się walne zebranie członków Z. S. Referenci oraz instruktorzy złożyli szczegółowe sprawozdania ze swej pracy. Ponieważ dotychczasowy Zarząd wykazał się pozytywnymi wynikami pracy, jednogłośnie uchwalono pozostawić go na okres następny.

— **Kleck funduje ckm.** Rada Miejska w Kłecku uchwaliła jednogłośnie na jednym z ostatnich posiedzeń zakupienie ckm. dla armii.

Na posiedzeniu omówiono też sprawę budowy remizy strażackiej i domu ludowego, które zostaną wybudowane po uzyskaniu długoterminowej pożyczki w PZUW.

— **Pan Mikołaj buduje...** Mikołaj Wolniez z Zaostrowiecza ubolewał nad psią dolą swego owczarka, który w mróz i słotę przebywał na dworze. Wolniez postanowił wobec tego wybudować psinie budkę i pobrał z pobliskiego lasu radziwiłłowskiego materiał na pokrycie dachu w ilości 32 kop gontów, czyli 1.920 szt. Całe nieszczęście, że litościwy p. Mikołaj pobrał gonty bez wiedzy zarządu leśnego i w porze nocnej.

Pies w budzie nie będzie siedział, ale p. Mikołaj napewno posiedzi w areszcie.

— **Kino.** Kino „Światowid" wyświetla od 2 do 5 marca film p. t. „Motyl hiszpański".

RADIO

WTOREK, dnia 28 lutego 1939 r.

6,56 Pieśń por. 7,00 Dziennik por. 7,15 Muzyka z płyt. 8,00 Audycja dla szkół. 8,10 Program na dzisiaj. 8,15 Muzyka poranna. — 8,50 „Dziecko senne" — pog. dla kobiet prowadzi Janina Adolphówna. 9,00—11,00 Przerwa. 11,00 Audycja dla szkół. 11,15 Lekkie utwory i suity orkiestrowe. 11,57 Sygnał czasu i hejnał. 12,03 Audycja południowa. 13,00 Wiadomości z miasta i prowincji. — 13,05 Sprawy wiejskie: „Nowe kadry inteligencji" — pog. Jana Duchnowskiego. 13,15 Koncert oktetu J. H. Squire'e z udz. Stefana Witasa. 13,35 „Narodziny filmu o królewnie Śnieżce — reportaż z ilustr. muzyczną 15,00 „Wszędzie jest życie — i na pustyni" w opr. K. Bogumina. 14,00—15,00 Przerwa. — pog. dla młodzieży. 15,15 Małą skrzyneczkę dla dzieci słuchających radia w domu prowadzi Ciocia Hala. 15,30 Muzyka obiadowa w wyk. Ork. Rozgł. Wil. 16,00 Dziennik popołudniowy. 16,08 Wiadomości gospodarcze. 16,20 Przegląd aktualności finansowo-gospodarczych. 16,30 Pieśni z doliny św. Krzyża (Missisipi). 16,55 Od Jordanu do Libanu — wrażenia z podróży. 17,10 Kwadrans dawnej muzyki w wyk. J. Rakowskiego. 17,25 „Wełnolit, lechitia i polska bawełna" — pog. 17,35 Z pieśnią po kraju. 18,00 Sylwetki sportowców. 18,05 Pieśni ludowe w wyk. Leona Niewiadomskiego. 18,20 „Nosił wilk razy kilka" — felieton J. Sylwestrowicza. 18,30 Audycja dla robotników. 19,00 Koncert muzyki polskiej. 20,35 Audycje informacyjne. 21,00 Koncert Tow. Miłośników Dawnej Muzyki. 22,00 „Przechadzki Ateńskie": — „Powrót z Akropoli" 22,25 Recital fortepianowy Bolesława Woytowicza. — 22,55 Rezerwa programowa. 23,00 Ostatnie wiadomości dziennika wieczornego. 23.05 Zakończenie programu.

ŚRODA, dnia 1 marca 1939 roku.

6.56 Pieśń por. 7.00 Dziennik por. 7.15 Muzyka z płyt. 8.00 Audycja dla szkół. 8.10 Program na dzisiaj. 8.15 Muzyka poranna. 8,50 dcinek prozy. 9.00 Przerwa. 11.00 Audycja dla szkół. 11.15 Koncert symfoniczny. 11.57 Sygnał czasu i hejnał. 12.03 Audycja południowa. 13.00 Wiadomości z miasta i prowincji. 13.05 Chwilka łowiecka w opr. Władysława Wysockiego. 13.10 „Mozaika naszego handlu" — pog. wygł. A. Tański. 13.20 Zespoły instrumentalne i wokalne. 14.00 Przerwa. 15.00 Audycja dla młodzieży — „Nasz koncert" w wyk. Orkiestry Rozgł. Wil. 15.30 Muzyka obiadowa. 16.00 Dziennik popołudniowy. 16.05 „Nasz bilans handlowy". 16.15 Wiadomości giełdowe. 16.20 Dom i szkoła: „Dzieci spokojne i małomówne" — pogadanka. 16.35 Włoskie pieśni ludowe w wyk. Polskiej Kapeli Ludowej. 17.00 „Na Morzu Śródziemnym" — odczyt. 17.15 Koncert solistów. 18.00 Sport na wsi. 18.05 Audycja życzeń dla dzieci słuchających radia w domu w opr. Cioci Hali. 18.30 Reportaż z Watykanu. 18.40 Nasz język. 18.50 Dyskutujmy: „Czy szkoła zabiera dziecko rodzinnej?" — dialog 19.10 Koncert rozrywkowy. 20.35 Audycje informacyjne. 21.00 Opowieść o Chopinie. 21.40 Powszechny Teatr Wyobraźni: „Podkoziołek" — słuchowisko regionalne. 22.00 Panorama muzyki współczesnej: „Z powrotem do Bacha" — audycja w opr. St. Węsławskiego. 22.30 Melodie z filmów. 22.55 Reportaż dźwiękowy z pobytu w Krakowie ministra spr. zagr. Włoch hr. Ciano. 23.10 Rezerwa programowa. 23.15 Ostatnie wiadomości i komunikaty 23.20 Zakończenie programu.

TEATR I MUZYKA

TEATR MIEJSKI NA POHULANCE.

— **Z powodu nagłej choroby** jednego z aktorów teatr nieczynny.

TEATR MUZYCZNY „LUTNIA"

— Dziś po cenach propagandowych wesoła i żywa komedia muzyczna **„Podwójna buchalteria"**, na której publiczność bawi się wybornie.

— **Czwartkowa premiera.** W czwartek wprowadza na repertuar reżyser Wł. Szczawiński jedną z najmilszych i najpopularniejszych operetek. **„Gejsza"** oto tytuł tej melodyjnej operetki, która ukaże się u nas w doborowej obsadzie i nowej szacie dekoracyjnej.

— **Z Teatru dla Dzieci.** W niedzielę o godz. 4.15 ukaże się widowisko pełne najmilszych wrażeń i sarmackiego humoru **„Hajduczek"** z pow. Henryka Sienkiewicza

DZIŚ PREMIERA — Czołowy film najnowszej produkcji.

Potężny dramat życiowy. — Najwspanialsza kreacja

DANIELLE DARRIEUX

w filmie miłosnym wg powieści **Vicki Baum**

POWRÓT O ŚWICIE

Akcja pełna życia, werwy i dynamiki. — Mistrzowska gra. — Wspaniała wystawa. Miasto pokus i zepsucia... — Czarująca muzyka węgierska.

UWAGA. Od dziś wyłącznie **tylko u nas** najaktualniejszy reportaż filmowy p. t. „WIARA NIEZŁOMNA"

Życie i śmierć Ojca Św. Piusa XI

ilustrujący ważniejsze fragmenty z życia i działalności Ojca Świętego oraz całkowity przebieg uroczystości pogrzebowych w Watykanie

Dyrekcja kina „CASINO"

zawiadamia uprzejmie, że chcąc wystawić największy film jaki ukaże się w roku bieżącym jednocześnie z Warszawą p. t.

WIELKI WALC

reżyserii **specjalnie** sprowadzonego do Ameryki **Julien Duvivier** zmuszona jest przesunąć film p. t.

„ŻONA-LALKA"

CASINO | *Dziś premiera.* Najwspanialszy film sezonu. Film, który wzbudził zachwyt wszystkich stolic świata

DWAJ RYWALE

W rolach głównych: Bożyszcze kobiet ***Clark Gable*** i urocza **Myrna Loy**.

Nadprogram: Przecudowny dodatek kolorowy **Walta Disneya** twórcy „Królowej Śnieżki".

Początek seansów: 4—6—8—10.15.

KOMUNIKAT.

Podajemy do wiadomości, że jedyny specjalny dodatek o całkowitym przebiegu zawodów międzynarodowych w Zakopanem

F. I. S.

będzie wyłącznie wyświetlany

od dziś w kinie „CASINO"

HELIOS | Największy przebój wszystkich stolic świata.

Claudette Colbert

„ZAZA"

HERBERT MARSCHAL w najpiękniejszym romansie miłosnym

Paryż — stolica świata i jego zabaw. Melodyjne piosenki, śpiewane przez **Claudette Colbert**

Nadprogram: **Atrakcje i aktualości.**

Sygnatura: Km. 438/38.

Obwieszczenie

O LICYTACJI NIERUCHOMOŚCI

Komornik Sądu Grodzkiego w Święcianach Stanisław Bazylko, mający kancelarię w Święcianach w gmachu Sądu Grodzkiego na podstawie art. 676 i 679 k. p. c. podaje do publicznej wiadomości, że dnia 31 marca o godz. 10.15 w sali posiedzeń Sądu Grodzkiego w Święcianach odbędzie się sprzedaż nieruchomości w drodze publicznego przetargu położonej w zaśc. Marianowo, gm. Żukojnie, pow. święciańskiego niehipotekowanej, składającej się, z prawa dłużnika do połowy ogólnego obszaru 80,3 ha gruntu i zabudowań znajdujących się na tej połowie, a należącej do Bolesława Czepułkowskiego.

Prawo do nieruchomości oszacowane zostało na sumę zł 8.100, cena zaś wywołania wynosi zł 6.075.

Przystępujący do przetargu obowiązany jest złożyć rękojmię w wysokości zł 810.

Rękojmię należy złożyć w gotowiźnie albo w takich papierach wartościowych bądź książeczkach wkładkowych instytucji, w których wolno umieszczać fundusze małoletnich. Papiery wartościowe przyjęte będą w wartości trzech czwartych części ceny giełdowej.

Przy licytacji będą zachowane ustawowe warunki licytacyjne o ile dodatkowym publicznym obwieszczeniem nie będą podane do wiadomości warunki odmienne.

Prawa osób trzecich nie będą przeszkodą do licytacji i przysądzenia własności na rzecz nabywcy bez zastrzeżeń, jeżeli osoby te przed rozpoczęciem przetargu nie złożą dowodu, że wniosły powództwo o zwolnienie nieruchomości lub jej części od egzekucji i że uzyskały postanowienie właściwego sądu, nakazujące zawieszenie egzekucji.

W ciągu ostatnich dwóch tygodni przed licytacją wolno oglądać nieruchomość w dni powszednie od godziny 8 do 18. akta zaś postępowania egzekucyjnego można przeglądać w Sądzie Grodzkim w Święcianach, przy ul. Wileńskiej.

UWAGA: Każdy przystępujący do licytacji, winien mieć zezwolenie od Pana Wojewody Wileńskiego na nabycie powyższej nieruchomości.

Dnia 10 lutego 1939r.

Komornik Sądowy
St. Bazylko.

Obwieszczenie

O LICYTACJI

Na podstawie Rozp. Rady Ministrów z dn. 20.IV 1932 r. o postęp. egzek. władz skarbowych (Dz. U. R. P. Nr 62, poz. 580), 1. Urząd Skarbowy w Wilnie niniejszym podaje do wiadomości publicznej, iż w marcu 1939 r., w dniach 3, 7, 10, 14, 17, 21, 24, 28 i 31 o godz. 10 w sali licytacyjnej przy ul. Niemieckiej 22, odbywać się będzie sprzedaż z licytacji publicznej ruchomości, zajętych na pokrycie należności Skarbu Państwa oraz innych wierzycieli.

Urzeznaczone do sprzedaży przedmioty oglądać można na miejscu sprzedaży w dniu licytacji między godz. 9 a 10.

(—) M. Żochowski,
Naczelnik Urzędu.

Ogłoszenie

Więzienie w Wilejce zawiadamia, że w dniu 23 marca 1939 r. o godz. 12 odbędzie się w więzieniu przetarg na dostawę artykułów żywnościowych pierwszej potrzeby, przekraczających wartość 3.000 zł.

Termin wnoszenia ofert do dnia 22 marca 1939 r. w kopertach zapieczętowanych z napisem „oferta na żywność" z dołączeniem próbek, przy czym oferowane artykuły muszą być pierwszorzędnej jakości. Cena franco więzienie.

Zastrzega się dowolny wybór oferenta jak i zakup z wolnej ręki.

Wilejka, dnia 25 lutego 1939 r.

Naczelnik Więzienia
M. Pankowiak,
Podkomisarz S. W

LEKARZE

DR MED. JANINA
Piotrowicz Jurczenkowa
ordynator szpitala Sawicz.
Choroby skórne, weneryczne i kobiece
ul. Jagiellońska 16 m. 6, tel. 18-66.
Przyjmuje od 5 do 7 wiecz.

DOKTOR
Blumowicz
choroby weneryczne, skórne i moczopłciowe
ul. Wielka 21, tel. 921. Przyjmuje od godz 9—13 i 3—8.

DOKTOR MED.
Zygmunt Kudrewicz
choroby weneryczne, skórne moczopłciowe
ul. Zamkowa 15, tel. 19-60. Przyjmuje w godz. od 8—1 i od 3—

DOKTOR MEDYCYNY
A. Cymbler
Choroby weneryczne, syfilis, skórne i moczopłciowe
ul. Mickiewicza 12 (róg Tatarskiej), tel. 15.64
Przyjmuje od godz. 8—2 i 5—8.

DOKTOR
Zeldowicz
Choroby skórne, weneryczne, syfilis, narządów moczowych od godz. 9-1 i 5—8 w.

DOKTOR
Zeldowiczowa
Choroby kobiece, skórne, weneryczne, narządów moczowych od godz. 12—2 i 4—7, ul. Wileńska Nr 28 m. 3, tel. 277.

PRACA

POTRZEBNY LEKARZ od zaraz do miasteczka Graużyszek, pow. oszmiańskiego. Bliższych informacyj udziela apteka w Graużyszkach. Edward Polonis. Poczta loco.

NA WYJAZD do zajęcia się dziećmi i domem poszukuję osoby bezwzględnie uczciwej, pracowitej i lubiącej dzieci. Pożądane przygotowanie fachowe i praktyka. Warunki szczegółowe do omówienia: Wileńska 29 m. 3 w godzinach rannych lub 14—17.

AKUSZERKI

AKUSZERKA
Maria Laknerowa
przyjmuje od godz. 9 rano do godz. 7 wiecz. — ul. Jakuba Jasińskiego 1 a—3 róg ul. 3-go Maja obok Sądu.

AKUSZERKA
M. Brzezina
masaż leczniczy i elektryzacja. Ul. Grodzka Nr. 27 (Zwierzyniec).

AKUSZERKA
Smiałowska
oraz Gabinet Kosmetyczny, odmładzanie cery, usuwanie zmarszczek, wągrów, piegów, brodawek, łupieżu, usuwanie tłuszczu z bioder i brzucha, kremy odmładzające, wanny elektryczne, elektryzacja. Ceny przystępne. Porady bezpłatne. Wielka 4—1.

Handel i Przemysł

Firma **O. ZAŁKIND** w Wilnie podaje do wiadomości, iż otrzymała ze Skarbca Emisyjnego nowy przydział ZŁOTA próby 900 na cele przemysłowe, techniczne, lek.-wentystyczne itp. Wilno, 27 lutego 1939 r.

LOKALE

POKOJ z wygodami w centrum dla solidnego samotnego lub samotnej do wynajęcia. Wiadomość w redakcji „Kurjera Wileńskiego" od 9—4 g.

MIESZKANIE czteropokojowe, komfortowe wolne. — Fabryczna 34.

ŚWIEŻO ODREMONTOWANE mieszkanie 3-pokojowe ze wszelkimi wygodami, słoneczne i ciepłe do wynajęcia. Tartaki 19 (róg Ciasnej). O warunkach tamże, mieszk 4. tel. 3-52.

Kupno i sprzedaż

MAGIEL-ELEKTRYCZNY wraz z lokalem z powodu wyjazdu do sprzedania. — Dowiedzieć się: ul. Uniwersytecka 9 m. 22.

RÓŻNE

BILARD prawie nowy okazyjnie do sprzedania. Baranowicze, Szosowa 44. S. Hemerling.

NIE ZAŁĄCZAĆ znaczków. Studio Mediumiczno-Astro-Grafologiczne „Paldini" wybierze Ci szczęśliwy numer (liczby) Da Ci klucz do Nowego Życia, dobrobytu. Nadesłać zaraz datę urodzenia. Adresować: Studio „Paldini", Kraków, Tomasza, skrytka 652.

BEZPŁATNIE odzwyczajam cierpiących od nałogu palenia. S. Szachnowicz, Mickiewicza 35 m 3, od 6—8.

KURSY
pisania na maszynie
Wilno, Wileńska 32
Zapisy trwają.

Chrześcijańskie kino **SWIATOWID** | Wielki film polski o niezwykle głębokim, oryginalnym i aktualnym temacie na tle powieści Zofii Nałkowskiej

„GRANICA"

W rol. gł. Barszczewska, Zelichowska, Wysocka, Ćwiklińska, Pichelski, Cybulski i inni

Początki seansów o godz. 4-ej, w święta o godz. 1-ej

MARS | Dziś. Film-Gigant! Film, który wstrząsnął światem!

100 dni Napoleona

(Bitwa pod Waterloo) Dalszy ciąg „**PANI WALEWSKIEJ**"

OGNISKO | Dziś **Clark Gable i Myrna Loy** w romantycznym filmie p. t.

„Dla kobiety"

Dzieje romantycznego bohatera jego walki, życie i miłość

Nadprogram: UROZMAICONE DODATKI. Pocz. seans. o 4-ej, w niedz. i św. o 2 ej.

KINO Rodziny Kolejowej **ZNICZ** Wiwulskiego 2 | Dziś **William Powell i Luiza Rainer** w potężnym arcydziele filmowym p. t.

Świecznik królewski

Nadprogram: DODATKI. Początek codz. o g. 4, w święta o g. 2 pp

dla **CERY NORMALNEJ** półtłusty krem **VIRGINIA**-PERFECTION

REDAKTORZY DZIAŁÓW: Władysław Abramowicz — sprawy kulturalne litewskie i wiadomości z m. Lidy; Maria Aleksandrowiczowa — wiadomości z Wołynia; Zbigniew Cieślik — kronika zamiejscowa; Włodzimierz Hołubowicz — sprawozdania sądowe i reportaż „specjalnego wysłannika"; Witold Kiszkis — wiad. gospodarcze i polityczne (depeszowe i telef.); Eugenia Masiejewska-Kobylińska — dział p. t. „Ze świata kobiecego"; Kazimierz Leczycki — przegląd prasy; Józef Maśliński — recenzje teatralne; Anatol Mikułko — felieton literacki, humor, sprawy kulturalne; Jarosław Niecięcki — sport; Helena Romer — recenzje książek; Eugeniusz Swianiewicz — kronika wileńska; Józef Święcicki — artykuły polityczne, społeczne i gospodarcze.

REDAKCJA i ADMINISTRACJA
Konto P.K.O. 700.312. Konto rozrach. 1, Wilno 1 Centrala. Wilno, ul. Biskupa Bandurskiego 4
Redakcja: tel. 79. Godziny przyjęć 1—3 po południu
Administracja: tel. 99—czynna od godz. 9.30—15.30
Drukarnia: tel. 3-40. Redakcja rękopisów nie zwraca.

Oddziały: Nowogródek, Bazyliańska 35, tel. 169; Lida, ul. Zamkowa 4/7, tel. 73; Baranowicze, Ułańska 11; Łuck, Wojewódzka 5.
Przedstawicielstwa: Nieśwież, Kleck, Słonim, Stołpce, Szczuczyn, Wołożyn, Wilejka, Głębokie, Grodno, Pińsk, Wołkowysk, Brześć n/B.

CENA PRENUMERATY
miesięcznie: z odnoszeniem do domu w kraju —3 zł., za granicą 6 zł., z odbiorem w administracji zł. 2.50, na wsi, w miejscowościach, gdzie nie ma urzędu pocztowego ani agencji zł. 2.50

CENY OGŁOSZEŃ: Za wiersz milimetr. przed tekstem 75 gr., w tekście 60 gr., za tekstem 30 gr, drobne 10 gr za wyraz, Najmniejsze ogłoszenie drobne liczymy za 10 słów. Wyrazy tłustym drukiem liczymy podwójnie. Zastrzeżeń miejsca dla „drobnych" nie przyjmujemy Przydział ogłoszeń do odpowiednich rubryk zależny jest tylko od Administracji. Kronika redakc. i komunikaty 60 gr za wiersz jednoszpaltowy. Do tych cen dolicza się za ogłoszenia cyfrowe tabelaryczne 50%. Układ ogłoszeń w tekście 5-łamowy, za tekstem 10-łamowy Za treść ogłoszeń i rubrykę „nadesłane" redakcja nie odpowiada. Administracja zastrzega sobie prawo zmiany terminu druku ogłoszeń i nie przyjmuje zastrzeżeń miejsca. Ogłoszenia są przyjmowane w godz. 9.30 — 16.30 i 17 — 20.

Wydawnictwo „Kurjer Wileński" Sp. z o. o. Druk. „Znicz", Wilno, ul. Bisk. Bandurskiego 4, tel. 3-40 Uocz. u E. Kotlarewskiego, Wileńska 11